

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta raznino; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računa naročnina z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajo po 6 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptaju, glodaljsko postojanje štev. 3.

Slava Ti, ki si nas kmete ljubi!

Kmečki stan, srečen stan!

Stev. 1.

V Ptaju v nedeljo due 2. januarja 1910.

XI. letnik.

Današnja številka obsega 4 strani
prilege, skupaj torej 12 strani.

Zdravo nam, novo leto!

V polni moći sveže mladosti liki krepkemu mladencu nastopa novo leto in nam kliče: Pobabite, pozabite vse zlo, vso bedo in vso žalost preteklega časa, — vse mine, vse se giblje, vse hrepeni naprej, naprej, vedno naprej za novimi, tajnokrasnimi cilji, za svitlimi vzorji... Nekaj krasnega je ta večni napredok! Žalost potere neče srce in že mislimo, da je mrtvo, da nima življenje nobene vsebine in nobene vrednosti več za nas. Ali čas prihaja, čas zaceli vse rane, iz razvalin obupanja vključuje rožice novih nad, nove ljubzni, nove sreče... In ravno ob začetku novega leta, katero nam prinese bogove kaksna razočaranja, bogove koliko sreče in koliko grena solz, — ravno v začetku novega leta vržemo vse preteklo zlo v morje pozabljenja. Iz novega bodi delo pričeto, z novimi močmi in novim navdušenjem stopimo v boj, novo upanje nas okrepacj... Kar je bilo, je preteklo! Bledi sanjarji in histerični bolniki naj jokajo za pretekli dnevi; oni naj iščejo lepoto v teh "tempi passati", — mi krepki, žilavi, zdravi možje pa odprimo oko v bodočnost in novo leto nam naj bode le mejni kamen, le odločilna točka za nove, še krepkejše, še zmagovitejše boje!

Mislimo, da je to prava beseda, — za posameznika kakor za vso ljudstvo. Obupati ne smemo in kdor stopi na delo z mislio, da tega dela ne boda mogel nikdar izvršiti, ta je že naprej izgubljen... Kam bi prišel kmet, ko bi bil črnogledec, ko bi vedno le na izgubo misil, ko bi obupaval?! Kmet ne sme imeti pogled nazaj obrnjen, temveč le naprej. On ne sme žalovati čez izgube preteklega leta, temveč

se mora le pripravljati za novo delo. Dobro ve kmet, da mu je zemljica dostikrat nehvaležna, — a zato jo vendar ljubi in zato vendar ne obupa. Res, časi so taki, da je v bogem kmetu dostikrat za obupati, — ali glavo po konci! Izgubljena posestva je pogumno delo zopet rešilo in le tisti, ki postijo glavo viseti, ki se iz obupanja udajo lenobi in pijači, le tisti propadajo... Zato še enkrat: Ne obupajmo! Ničesar se nam ne more zgoditi, dokler imamo zdravo pest in zdravo srce! Ničesar se nam ne more zgoditi, dokler odpremo v ranem jutru oči z veseljem, da pridemo zopet k delu, da imamo skrbi, da se izpolnjuje nad nami beseda sv. pisma: V potu twojega obraza si bodeš krun služil.

* * *

Malokateri posameznik se ozre s popolno zadovoljnostjo na preteklo leto. Ia tudi ljudstvo v splošnem nima nobenega vzroka, veseliti se preteklih dnj. Kakor krvava zarja zasvitela se je l. 1909 "nevarnost vojske" in le v zadnjem trenutku je to morenje preprečilo zvesto priateljstvo sodne Nemeckije. Ali vkljub vladajočemu miru se ni ničesar za ljudstvo storilo. Zamanj so čakali delavnici sloji na socialni zavarovanja, — zamanj so pričakovali po grozovitih ujmih prizadeti kmetje na državno pomoč, — in kakor da bi se od slovenskih poslanec razdrobljeni državni zbor iz kmetov norčeval, sklenil je v zadnjem trenutku kakor "božično darilo" kmetom našo domačo živinorejo uničenje pogodbe z Balkanom. Videli smo v preteklem letu, da niti eden slovenski poslanec v v gospodarskem oziru ni za ljudstvo delal. Videli smo, da so ti fini gospodje, izvoljeni od slovenskih kmetov in plačani na dan z 20. kronami iz krvavega davka, da so ti gospodje zasledovali svoje državi in ljudstvu škodljive cilje, na ljudstvo pozabili, to vbogo ljudstvo politično izdali in prodali... In tako res ni čuda, da bi se človeka tudi v tem oziru poprijebo obupanje in da bi vrgel vse proč s prepričanjem, da je vsako delo brezuspešno...

dlerje pesni najdlj in dotočnik je bil celo hofrat; pri drugemu pravku je prihajala pamet skozi nos; kadar se je vseknil, imel je že debeli kupček pameti v "snajetih". Zatorej, pravijo pravki, je čisto vse eno, kaj ima kdo v glavi; vačno, res vačno je le to, kaj i ma kdo in na glavi!

Vidiš, "Stajerc", ti, ki se vedno tako prebrisana delaš, na to pa nisi misil. Jaz pa sem sedel zadnjé v ptujskem "narodnem domu", ko so ravno prereševali vprašanje, kaj naj človek, ki je Slovencev, ki tudi ve, da je Slovencev, ki piše in jen in ēstu kot Slovencev, na zgornjem delu svojega telesa, ki mu pravimo glavo, nosi.

Bil je velik dirindaj v "narodnem domu". Vse je mogelo kakor črvi v starem kvargeljinu, vsi so hoteli govoriti in predlagati, kakor na čeplijevem sejmu, da me je skoraj strah postal. Ali vedel sem, da bodejo že kaj pasmetnega utišali, zanesel sem se nanje, na te modrijane, ki me se nikdar razočarali niso... In res, eden je rekel: Ne vpijte tako, da vas "Stajerc" ne sliši! In že je bilo vse tisto... Potem so pričeli razmotriti semverja, kaj naj pružajo Slovenci na glavo dajo... Prvi je vstal dr. Jurčela in je rekel: Jaz sem za cilinder na nosu in sledile teh tegljih varovok: prvi je cilinder znamenje kulture in že svojo kulturo že drugače ne moremo izkazati, jo boderemo na ta način; drugi nosijo oljčni ljudje splošno cilinder in jaz kot namestnik delavnega "glavarja" — — "Holt," je zavpl nekdo, "saj niste ved namestnik glavarja" — — "Pa res, pa res," — Jurčela se je prijel za čelo — "zaamem, torej svoj predlog

Ali ne! Tadi v politiki velja beseda: Ne obupati in glavo po konci!

Mi naprednjaki smo skozi celo leto tiba in mirno delali. Za svoje uspehe nismo zahtevali židovske reklame in mirno smo jih zabeležili. In šteli smo, šteli in računali. Cepav ni ta obračun bogve kako bogat, eno pa lahko rečemo: na pre dovali smo in napredujemo ose z vsakim dnevom! Nobena sila, nobena jaž, nobeno prilizovanje in prokljanje nas ni zamoglo premagati. Kakor valovi ob pečini so se razbili nasproti napadi ob napredni naši stranki...

In zato nosimo glavo po konci! Kje je tista moč, ki bi nas premagala? Resnica in pravico stava nepremagljivi! Ko so velike učenjaka Galileo Galileja špenski inkvizitorji močili, da bi preklicali svoj znanstveni nauk o gibjanju zemlje, je to telesno izmučen tudi proti svojemu prepricaju storil. Ali na smrtni svoji posteli je v svetem svojem ponos zaklical veselo besedo: E pour si muove — in zemlja se vendar giblje... Res je, res, in vse obrekovanje, vse nastisvo, vse veleizdajniško hujskanje, vsa zloraba svete vere ne pomaga čez to dejstvo: svet gre naprej — ljudstvo postaja z vsakim dnevom bolj izobraženo, bolj izučeno, bolj prosti v mišljenju in v svojetu nastopanju... Časi so minuli, ko se je prosto misleče ljudi na grmadah žive sežigalo, — časi so pretekli, ko je bil kmet le suzenj samostan in plemenitažov, — časi so minuli... In minuli bodejo tudi časi, ko vodijo naše ljudstvo brezmejni hujskači in oderuh, pretekli bodejo časi duševnega suženstva, v katerih se žalibog danes še tako mnogokrat nahajamo.

Tako te pozdravljamo, ti novo leto! Pogumni junaki, bojevniki svete vojske za ljudsko pravo stopamo na plan. Leto za letom mine, ali prišlo bode novo leto, ki prinese tudi na preinemenu ljudstvu zaželeno zmagovo!

Zdravo nam, ti krasno novo leto!

nazaj. Vrag po cilindrih... Medtem pa je prišel negotovega koraka dr. Brumen in je prosil za besedo: "Veste kaj, fantje, jaz bom predlagal" — (v ozadju se sliši: Kaj bo tippredlagal?) — "kaj? Jaz sem liberalac in moj najboljši klijent je minorit Vavpotič! Jaz predlagam, da sploh nič na glavi ne nosimo, to bodo demonstracija!" (Zoper zavpije nekdo v ozadju: Kaj pa ta plešasti?) "Ta plešasti pa naj si pokrijejo glavo z mojimi akti", — Veliki Šunder. Nekdo zavpije: "Brumen, tudi ta predlog zgubi!" Jezno pogleda dohtar okoli: ali ker je kratkovid, ne opazi, da je lastni njegov štibar to zaklic. Prišli so še razni drugi gospodje s svojimi predlogi. Eden je predlagal turbane. Ali neka navzoča prvakinja je zaklicala: "Ne, to pa že ne, potem bi se moški še pri řenskah turških ſeg navadili; za Vavpotiča bi bilo to prav nevarno" ... Končno stopi naš vedno trezni abstinent Zelenik na govorniški oder, se popraska po svoji pleši in pravi: "Gospoda! Gospoda moja! Jaz sem proti Brumenovem predlogu, ker sem plešast. V sv. Urbanu ne poznam cilindrov, zato sem tudi proti temu predlogu. Turban bi mi na vsake način dobro postal. Tak bi bil, kakor Turk pri "tobak-traffiči". Ali tudi s tem ni nič. Zato pa mi je prišla pri zadnjemu firkelcu vinčka dobra misel. Gospoda moja! Dobra, zelo dobra misel mi je prišla! Veste, kaj boderemo nosili na glavi v znamenje našega slovenstva? Vinski trohtar! Ja, ja, vinski trihtr ali trohtar" — — Ropot in vršč, nekdo je vprašal, če smo z možnari strelijeti, Zelenika so na ramena vzdignili,

Polhovke — živo!

Ljubi, "Stajerc"!

Nikar ne zameri, da se v začetku mojega pisma malo pridušam! Pa je že tako, — fej, čik! — in veš kaj, ti sakrabski "Stajerc"? Vsa tvoja politika je eno figo vredna! Povej kar hocel, res je pa le: vsa tvoja politika je figo vredna! Ti "Stajerc" se poteguje zato, da bi bile glave jasne, da bi ljudje mislili prileči, da bi se izobraževali, da bi bili odprte glave, sploh z eno besedo: da bi imeli kaj notri v svojih buticah! Vidiš, in zato je vsa tvoja politika figo vredna. Kajti to mi moraš priznati, da se prav nč ne vidi, kaj ima kdo v glavi. Eden ima slamo, drug rezancico, tretji modgane, četrti vodo, peti pamet, deseti kurpi dr... hoh, to pa ne smem izgovoriti, že ne bo ljubljanska "Sloga" takoj zopet pisala, da smo grozno suroni in neotresani. Torej resnica je, da sosed nč ne ve, kaj ima ta ali omi v svoji laterni! Ali istaj več, zakaj je tvoja politika figo vredna? Ti delai, ljubi "Stajerc", za pamet v glavi, ki jo živ kras ne vidi! Tačino delo je po mojem mnenju neporabno! Kajti usahope se ustavi godi, ki smošo slamo v buticah, le povračaj v laternah!

Več, drag moj "Stajerc", pravilo v Ptaju — pardom veličenjem gospodje izmudri in dohump in mehurje v Ptaju: — so pa veliko bolj pametni. Temu gospodinu je preneslo vse eno, kaj ima kdo v svoji laterni! Pravijo, da so v neki pravlik glav oslo kolske kislje in Spom-

Dopisi dohodčoti in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak tork zvezjer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil inseratov je za celo stran K 64, za 1/4 strani K 32, za 1/8 strani K 16, za 1/16 strani K 8, za 1/32 strani K 4, za 1/64 strani K 2, za 1/128 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Politični pregled.

Politični položaj v splošnem je zdaj zelo prijaznega občičja. Ali vkljub temu se kuhajo natiboma težke stvari. Glavna stvar je zdaj jugoslovanski minister, za katerega so slovenski poslanci svoje volilce izdali. Mi smo na vsak način nasprotniki tega ministerstva, ker bi od njega slovensko ljudstvo prav nič ne imelo in ker politika ni zato tukaj, da bi posamezne častilepne na konju spravila... Na Ogrskem gre Košutova zvezda veden bolj proti zabodu. Rešitev grozno zmešanega položaja je prevzel zdaj Lukasc Glavno vprašanje na Ogrskem je samostojna banka in splošna ter ednaka volilna pravica. Zadnja se bode morala urešeniti!

Štajerski deželni zbor je šele nekaj dni skupaj, ali imel je že svoje razburjene prizore. Ni čuda, dežela je pred deficitom, ki mora tudi najmirnejše duhovo pokonci spraviti. Mi smo sicer prepričani, da tega deficitu ni deželna uprava kriva, marveč le država, ki je desetletja sem vedno več davkov iz ljudstva izprešala, za dežele pa nič storila. Ko bi se slovenska obstrukcija v državnih zbornicah ne vrnila, bi ta tudi že kaj o saniraju deželnih finančnih storil. Zdaj so skoraj vse kronovine pred deficitom. Glavni boj v štajerskem deželnem zboru se vrši danes. Gre se namreč za nameravano zvišanje deželne doklade na pivo. Ne vemo, kako bode stvar končala, ali vse prebivalstvo jo pričakuje z napetostjo. Kar se tiče dosedanjih razprav deželnega zboru, je poleg Ornigovega govora o železniškem vprašanju (katerega prinašamo v posebnem članku) govor nemškega poslance Grosswanga zanimiv, ki je prav hudo okral slabosti razdelitve podpor po ujmih prizadetim. Klerikalni dehant Pischnig je pricel na ta govor nezranno zavijati, a jo je pošteno skupil. Čudno, da se klerikalci vedno za sleparje zavzemajo.

Zadnje poročilo. Pomeni se, da se je sklepanje o zvišanju deželne doklade na pivo za sedaj zavleklo. Pobiralo se bode torej kakor do sedaj le 2 K doklade. Zvišanje se bodo šele predlagalo, kadar se bodoje pivovarne in krämerji od posledic lanskoga bojkota na pivo ozdravili. Torej — ljudska zahteva je zmagala!

Proti davku na kislo vodo. Pool. Marchkl predložil je v državnih zbornicah podjetij za dobavo mineralne vode Rogaska-Slatina, Gleichenberg, Prebiam in Radein proti namerovanemu davku.

Koroški železni zbor stopi sredi prosinca meseca na kratko zasedanje skupaj. Tozadnevi odseki se bodoje že preje šešili in bodoje zlasti obravnavali o spremembah občinskega reda in občinskega volilnega reda.

Tržaški šef dr. Nagel bode baje na Dunaj na mesto škofa Marschalla prisel. Le-ta hoče sploh od svoje visoke službe odstopiti. Nakopal si je namreč mnogo sovražnikov, ker ni hotel zahtevam češke politike ustrezti.

Vojška zaidev. Vojna uprava namerava predložiti obema državnim novou vojno postavo že to spomladi. Torej bi bilo urešenje dveletne vojaške službe in zvišanje števila rekrutov v največji bližini. Seveda je že vpraš-

a nepravidno so ga vrgli pri temu pod sodček pive; bil je tako ginen, da ni več ostal...

V splošni razburjenosti pa prinese pismonoda pismo. Vse je moločalo, žnidar Vesjak pa je skočil na stol in zavplil: „Naš dr. Kodermann iz Celja je pisal.“ Hotel je pismo brati, ali čitanje je težje kakor komandiranje pri „krigerjih.“ Zato mu je vzel nekdo pismo iz rok in jebral: „Rojaki! Iz Celja pozdrave! Rojaki! Vsak Slovensec nosi polhovko kapo! Ta polhovka kapo, ki mora biti čez usesa, je znatenza načela rodoljubja! Polhovka nad vse! Rojaki v Ptuju! Nosit vse polhovke! To pa ne samo zato, ker s tem demonstrirate, marveč tudi zato, ker potem lepie izgledate. S polhovko kučmo na glavi ste namreč natančno takšni, kakor tisti reklamni Čerkes, ki ponura „Zacherlin“. Bog živi Čerkes in rodoljubje in „Zacherlin“ in polhovke! Vaš dr. Kodermann. NB. Najboljše polhovke kožuhne dobite pri Kočevarjih...“

Vidis, dragi moj „Stajerc“ od tega časa sem niso jupiški pravki polhovke. S tem so dokazali svojo politično zrelost. Ti pa gledaš le na to, kar ima človek v glavi...

Zato pa, moj ljubi „Stajerc“, vsa tvoja politika — fej čik! — ni doslu vredna. Kajti za pravake velja beseda:

„Kar na glavi, ne v glavi ima,
to mož slovenski velja!“

Poboljšaj se, „Stajerc“!

Tvoj ponizni Tebelšmar.

nje, če bosta zbornici postavo sprejeli. Vojna uprava hoče že prihodnji nabor (aprila-maja) po novi postavi izvršiti.

Revolucionija je izbruhnila v amerikanski državi Nicaragua. Pri bojih pri Sami je baje čez 900 mož smrtno našlo. Več kot 2000 mož je bilo ranjenih. Uporniki so zmagali nad vlado in jih baje tudi vrla združenih držav Sev. Amerike podpira.

Politični umor. V Petersburgu so zvabili revolucionarji šefa politične policije Karpova v neko sobo in ga tam umorili. Pod njegovim sedežem se je namreč razstrelil peklenki stroj, ki je Karpova v kose raztrgal. — Korejska protijaponska stranka pa je izvršila napad na ministarskega predsednika Yi, ki je bil ranjen.

Rumunska zbornica sprejela je od nas že sklenjeno trgovinsko pogodbo z našo državo z veliko večino. Razumljivo, kajti od te pogodbe bode le Rumunska dobitek imela.

Zopet politični atentat. Iz Shangheja se poroča, da je neki južno-kitajski zarotnik napadel kitajskega princ-regenta in ga z bodalov v trebuhi ranil. Rana ni nevarna. Morilca so vjeli.

Dunaj—Spljet.

Velevalna železniška vprašanja.

Zasedanje štajerskega deželnega zбора pričelo je z velevalnim, temeljitim govorom vrlega našega poslance Josa Orniga. Pri razpravi o vzhodno-štajerskih železniških vprašanjih porabil je Ornig to priliko in naslikal z velikimi črtami glavno potrebo na polju južno-austrijskih železnic. Njegov govor je bil velezanimiv in je napravil izredno globoki vtis na vse poslane. Vse stranke, celo zagrizeni pravki liberalne kakor klerikalne stranke, so se poklonili temu govoru in vsa zbornica mu je živahnio plesala. Gre se pa tudi za dalekosežni načrt, ki ima odpreti naši štajerski domovini vse duri. Gre se za neposredno zvezo Dunaja z Dalmacijo (s Spljetom-Spalto), ki bi bila naravnost nenečljivega pomena za naše pokrajine. Govorili bodemo o celi tej zadevi še obširneje. Za danes naj objavimo le poglavitev točke iz tega važnega Ornigovega govorja.

Poslanec Ornig je govoril približno tako-le:

„Predlog poslance Franz, vladu oposoriti, da naj sprejme zgradbo železnic Feldbach-Gleichenberg-Radgona v svoj program, je zelo poheven. Kajti priporočana proga Feldbach-Radgona je le kos velike bodoče proge Dunaj-Spljet...“ Govornik gotovo noče nikomur kaj očitati. Krivda ne zadene toliko sedanj štajerski deželni zbor, marveč le način izpeljave štajerskih železniških zgradb. Tukaj primanjkuje vsekoga pravega zistema... Omenjeno železnico se ne sme smatrati za lokalno železnicu z iztokom v Radgoni. Kot zastopnik mest in trgov Ptuj, Ormož, Ljutomer, Sv. Lenart, Breg, Rogatec in Rogaska Slatina mora govornik izraziti razburjenost, ki se je pokazala na njegovi volilnih shodih zaradi desetletja dolgega preprečanja te glavne železnice. Te pokrajine so v resnici pozabljenne dežele na Štajerskem, ki so popolnoma odrezane od prometa. Ni čuda, da se potem kmetijsko prebivalstvo od gotove strani h klicu „Proč od Grada“ zapeljuje. Govornik pa noče, da bi kmetje takemu hujškanju sledili. In zato se zavzema za to železnicu, da ne odstoji prebivalstvo svojega okraja mesta Gradec (splošno pritrjevanje). Kajti omenjene pokrajine bi imeli veliki pomen za provizioniranje mesta Gradec. Danes zamorejo v teh pokrajnah kmetijako pridelke le po najnižih cenah oddajati... Ta železnica je bila sicer že v 60. in 70. letih zrela in ko bi ne bil prišel veliki polom leta 1873, potem bi imela Štajerska že davno velevažno konkurenčno železnično protijužni železnicu. Mi delamo proti jašni železnični papirnate resoluciji, v drugi vrsti pa zidamo zanje eno podporno železnicu za drugo. Govornik našteje 14 takih podpornih železnic na desni in levji južne železniške proge. Deloma so to lokalne, deloma državne železnice. Ali

krono se je štajerski železniški politiki posadilo, ko se je z našo pomočjo napravilo nižeavstrijsko zvezo z Maria-Zellom in Gusswerkom. Štajerska pa misli šele danes na zgradbo take železnice, ko je Maria-Zell za Štajersko v gospodarskem oziru že izgubljeni kraj. Ravno tako nam bode šla po zgradbi železničke proge Friedberg-Aspang v zgodnja Štajerska trgovska izgubljena, ker smo mi v svoji pohlevnosti samo zahtevali, da se izizza proga Gleisdorf-Hartberg šele po dokončani „Wechsel“-železnici...“

Govornik pripoveduje zanimivo dogodbo, ki se mu je v železniškem ministerstvu pripetila. Neki visoki uradnik mu (Ornigu) je rekel: „Mi smo za vsaki pametni železniški projekt, ali vi Štajerci prideite vedno le z malimi koščki železnic, brez vsake zvezre. Glavne železnice ni Štajerska nikdar zahtevala.“ Te besede se je Ornig k srcu vzel. In zato pravi: Nameravana železniška proga se ne glasi Feldbach-Radgona, temveč Dunaj-Spljet... Štajerska je danes takoreč obkrožena od železnic, ki jih je gradila Ograka ob zahodni svoji meji, in od nove taverske železnice na drugi strani. Kot dokaz, kako vredna bi bila nova proga Dunaj-Spljet, omeni govornik, da se danes za vožnjo od Gradca v Spljet z železnicu in barko okroglo 30 ur rabi. Na novo nameravani progi pa bi se rabilo le polovico časa. Pred nekaterimi leti nam je dal že dr. Derschatta miglaj, ko nam je v pogodbi z Ogrsko v Rudolfovem zvezo z Hrvatsko zagotovil. Mi se pa zato nismo brigali. Država pa gradi medtem proge v Galiciji in na Češkem. Vedno se sicer pravi, da ima Češka močno industrijo, ki napravi, da se železnic izplačajo. Z isto pravico pa lahko rečemo, da so železnic šele to in industrijo naprej spravile (Bravo, bravo!). Tudi naša Štajerska dežela bi postala po pametnih železniških zgradbah krepljena in sprodnjija za doklade. Država pa mora tudi za nas denarja imeti. Saj je vendar država povodom podržavljanja in novih zgradb v zadnjih desetletjih skoraj 3.000 milijonov kron za druge dežele izdala!... Kako velikanska potreba bi bila omenjene proge za spodnje Štajersko, kažejo visoke žrtve, katere so prinesli Ormož in Ljutomer za svoje proge in Maribor za progo Maribor-Wies. Tudi sv. Lenart, Ptuj, Rogatec in Brežice so prinesli le za projektno troške 50.000 K. Ali že 3 leta sem je neka peticija nerešena, ki se tiče železniške zgradbe Feldbach-Gleichenberg-Purkla-Rogatec-Brežice in ki se je oddala deželnemu odboru v svrhu študija in čimhitrejšega poročila. Govornik prosi, da se naj na spodnje Štajerske delež železnic ravnotako ozira. Končno predlaga govornik, da naj se v predlog postavi beseda o železniški zvezki Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec-Brežice. (Splošno pritrjevanje in odobravanje).

Prelog g. Orniga je bil sprejet. S tem je izvršil govornik pač koristno delo za spodnji Štajer, za katerega mu gre vse hvala!

Dopisi.

Ptujska gora. Vojško veteransko društvo na Ptujski gori in okolici želi kumici svoje zavarte, velec, gospoj Ornig kakor tudi njenemu sopru g. županu Ornigu veselo novo leto! — Ptujska gora, dne 29. decembra 1909. Martin Šegula, načelnik društva.

Sv. Florjan. Staro leto smo dokončali, príčne se zopet novo. Nismo navajeni pri nas, da bi koga v časopisu napadali, pa vendar, ko se prične novo leto, prosimo našega gospoda župnika Roškarja, da bi se malo bolje obnašal, kakor v preteklem letu. Mož se je celo pretepal, kakor kaki fantaili. Ne boderemo te reči dalje razkladili; rašljimo, da se bodoje naš gospod župnik poboljšali; sij mošt je že zdavnaj miren v sodih... Prosim Neuahr!

Iz Rogatca. Zadnji „Narodni list“ klobasta nekaj iz našega kraja. Pravi, da so vsi njegovi dopisi iz Rogatca, zadelni v sršeno gnezdo in da so „napravili celo Linharta nervoznega...“ Kakor da bi se v Rogatcu sploh kdo zmenil za „Narodni list“! Kakšno moč imajo „narodnjaki“ Spindlerjeve vrste v našem kraju, to pa so pak izkazale vse dosedanje volitve. „Narodnjaka moč“

je tukaj — O. Vsled tega pač ne verujemo, da bi bil urednik g. Linhart zaradi tega narodnjaškega lističa nervozno. Čudno sicer ne bi bilo, ako postane izobraženi človek pri pogledu na toliko narodnjaške neumnosti res nervozno! Ali urednik Linhart se je moral vsled svojega poklica na to neumnost že prizadeti in zato se narodnjakom le smeji. S to neumno pisarjo pa „narodnjaki“ ne bodejo dejstva prikriki, da so se nesramno zlagali, ko so trdili, da so Nemci slovensko-narodnega živinozdravnika g. Hinterlechnerja iz Rogatca spravili in ga pustili nadomestiti z nemškim zdravnikom. Vsaka beseda te „narodne“ trditve je nesramna laž! Prvič je laž, da bi bil g. Hinterlechner pristaš „narodne stranke“. On sam je opetovano izjavil, da ta stranka ni kmetska, da torej on ne more z njo simpatizirati. Sicer pa je g. Hinterlechner delal rad za gospodarsko zboljšanje in napisal tudi za lanski „Štajerčevi kmetski koledar“ velezanimivi in koristni članek. Drugič je laž, da bi Nemci g. Hinterlechnerja iz Rogatca spravili. Res je pa, da so to povzročili slovenski poslanci! Razumete, pane Spindler? Tretjič pa „Narodni list“ niti tega ne ve, da pri nas grozovito živinozdravnikov primanjkuje . . . Toliko smo hoteli še enkrat in sicer zadnjokrat pribiti! Kar se pa tiče bedastega natolecevanja in namigavanja glede rogaške okrajne hranilnice, pač ni vredno niti odgovora. „Narodnjaki“ naj bi raje na svoje bankerote posojilnice gledali, iz katerih jemljejo ljudje à la Vošnjak denarja, kolikor se jim poljubi, in ki nimajo nobenega nadzorstva. Polom za polom sledi pri privakih, paže ne moldijo! Tako, gospodje, zdaj pa le naprej z lažmi!

Pripit. Pri nas imamo nekega postopača. Priklati se je od nekod neki jud; seveda je Božje podobice prodajal lenuh. Omenjeni postopač se mu ponudi, da gre žojim; seveda je on juda še prekosil v slepariji. Govoril je kmetom, kateri bode kupil Božje podobico, ne bode imel samo podobo v hiši, ampak brale se bodejo zanj sv. maše do sodnega dne. Seveda so mu še nevedne osebe na lim in so plačevalo podobe po pol predraga. Mi priporočamo ljudem, kadar bodo riseli ta veliki sleparski možakar v hišo, natenite ga tako, kakor na Hrváškom, če pride v vas, mora ravno odnesti pete, drugade jih pa dobi po svojih lenih kosteh.

Jesenice na Gorenjskem. V zadnjemu času nas „Slovenski Narod“ prav pogosto z „Jeseničkimi Novicami“ razveseljuje. S tem „Narodom“ imata največje veselje g. g. Slave poduradnik c. kr. jesenički pošte in znani Hofchauspieler Spitzer. Še posebno veselje imata pa z ležežnško in tovarniško gospodov v katere družbo nimata vstopa. Slave je imel že svoj čas radi ljube matere „Germanije“ pri sodniji v Kranjski gori toliko afer, da se sploh čudimo, da je on še vedno učušbenec c. kr. pošte. Bode pač potreba g. Slave iti nazaj v Kranjakogoro „Narod“ reševat!! — Kapelan Kogej otvoril po novem letu lastno musicalično šolo, podučeval bodo mladino v vseh instrumentih. Tega še nismo vedeli, da je kapelan Kogej tako učeni mož! Seveda so ti muzikantki za nas večno zgubljene, pa to nič ne storii. Kakor čujemo, bodo tudi nekateri tukajšnji Nemci itd. njihne otroke v to šolo posiljati; ako je to res, potem vemo s kakimi znacijami imamo opraviti. „Slovenec“ pravi, da se bode deca ne le samo od društvenih članov, temveč tudi, da so le starši dobri katoličani, in če tudi niso ajmohterji, podučevali. Opominu k temu pane Kogej, da smo na Jesenicah vedenoma dobri katoličani, ako boste pa Vi še dalj časa na Jesenicah vstali, nepravimo z Jesenic kmalo druge „Ricmanje“. Tedaj je narbolj, da Vi kmalo Vaša kopita pobrete in če se potem prav svet podere! — Očka Čebulj bočajo iz Jesenic „mesto“ (Stadt Assling) napraviti. To je pač dobra ideja od Vas, če dobimo mestno županstvo zastopovo, boste morali silovito „frakov“ napraviti, osobito ker imamo na Jesenicah toliko inteligence, da je Hummeljeva gostilna za njih premala postalna! Potem pa dobimo še gotovo za našo moralno ajmohtarsko mladino še druga zahavna zavetica! — Očka Čebulj bodo že napravili, da bode za vse prav! — Herr Stadtburgemeister Čebulj, to niso mackine solze. Samo če bodejo

tudi g. Oberbürgermeister Janez Krivec s tem zadovoljni! Na vsak način bode pa kmalu potreba na Jesenicah lastni „Narrenhaus“ preskrbeti in postaviti, kakor se je tudi že svoj čas neki vladni svetnik o tem izrazil! —

Novice.

Mnogo sreče in veselja

vsem

cenjenim somišljenikom

želite

uredništvo in upravnštvo „Štajerca“.

V Ptiju, 30. decembra 1909.

Za novo leto naznanjam, da ostane cena „Štajerca“ ista, to je 3 krone za celo leto. Vendar-le pa bodo skusi, da list še izboljšamo in mu po potrebi tudi večje priloge dodamo. Na vsak način pa bodo tudi skrbeli, da se list glede vsebine še izboljša in bodo ob posebno vaših dogodkih tudi slike prinašali. S omisljjenimi, razširjajte torej list z vsemi močmi!

Našim cenjenim dopisnikom se zahvaljujemo za dosedanji trud in upomo, da nas bodejo tudi v bodočnosti podpirali. Kratki, stvari in resnični dopisi so nam vedno dobro došli. Opozorjam pa, da je uredniški zaključek vedno že v sredo zvečer in se morejo v četrtek le najnovejše (brzjavne) stvari sprejeti. Na to naj se cenj. dopisniki osrejajo.

Iz Spodnje-Stajerskega.

?? Ali si se že naročil na „Štajerca“? Prijatej, edino „Štajerc“ je list, ki se z vsemi močmi in brez ozira na desno in levo bori za delavne sloje našega ljudstva! Nam se ne gre za nobeno narodnostno bujškarjo, nam se ne gre za versko gonjo, nam se ne gre za dobitček posameznikov. Mi bočemo edino to doseči, da bi se ljudstvu na Slovenskem v gospodarskem oziru boljše godilo. Zato pravimo, da je boj proti nemštvu škodljiv, ker nam vzame najboljše moći in ker so Slovenci v gospodarskem oziru na Nemce vezani ter obratno. Zato smo prijatelji nemške šole, ker vemo, da se z njo razširja med našim ljudstvom prepotrebno izobrazbo. Zato delujemo že 10 let po eni strogi začrtani poti . . . Veliko je število naših prijateljev med kmeti, med obrtniki in med delavci. Nobenega slovensko pišanega lista ni, ki bi imel toliko odjemalcev, kakor „Štajerc“. In celo v tujino, v Nemčijo, v Ameriko in drugam gre izredno veliko „Štajerca“ . . . Ali treba je še vedno delati! Kajti čimveč narodnikov bodo imeli, temveč in tem boljši bode tudi naš list. Imamo prijatelje, ki so že od začetka na „Štajerca“ naročeni in take, ki so že leta naprej plačali. Ali treba, da jih še ved dobitimo. Vsakdo naj torej priporoča in razširja naš list. Vsakdo naj pridobi vsaj enega novega nemščnika. Vsakdonaj gleda, da bode list v vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah, kjer naprednjaki zahajajo. Kdor je naš pristaš, imeti mora tudi pogum, da se kot tak pokaže! Zato vsi na delo za „Štajerca“!

Ptujski okrajski zastop imel je 27. decembra redno svoje zborovanje, katero je imelo celo vrsto vaših gospodarskih vprašanj rešiti. Predsedoval je zborovanju načelnik g. Jos. Ornič. Navzočih je bilo 24 članov okrajnega zastopa. Vsi sklepi so se storili ednoglasno in tudi pravški zastopniki niso delali nobene opozicije. Upamo, da bodejo polagoma tudi ti gospodje uvidli velevažno potrebo pametnega gospodar-

skega dela. Po otvoritvi zborovanja precital je tajnik zapisnik zadnje seje z dne 16. decembra 1908, katerega se je podpisalo in sprejelo na znanje. — Potem je napravil načelnik J. Ornič nekaj naznanih. Tako je poročal glede naprav na okrajnih cestah I. in II. razreda v letu 1909 i. s.: vloge 422 cementnih cevi razne velikosti in 67 cevi na občinskih cestah, nadalje 31 komadov raznega kalibra na delu ceste ob Bratlisovcu, kjer se je goro pregradilo, 1 komad na Grabšinskem vrhu in 38 komadov na Dornavski cestni zgradbi, nadalje nova zgradba betonskih objektov na radgonski cesti I. razreda 5 komadov, na Kolarna-krapinski cesti I. razreda 7 komadov, na zgornjo-radgonski cesti II. razreda 4 komadov, na vurmberški cesti II. razreda 2 komada in na turniško-cvetlinski cesti II. razreda 1 komad. Tudi je načelnik naznanih, da se je skupno 7 pinegavskih telic, 12 pinegavskih biciklov in 20 Yorkshirskih plemskih marjascov v svrbo pleme med kmetskim prebivalstvom razdelilo. Tudi se je skupno 1360 sadnih dreves ob okrajnih cestah nasadilo. Končno poročal je načelnik, da se je cestno delo ob Bratlisovski gori na cesti II. razreda Ptuj in Ljutomer izvršilo; za to delo se je proračunilo 8000 kron; ali okrajnemu odboru se je posrečilo, prišediti polovico te svote, namreč 4000 K. S tem prihajenjem denarjem se bode lahko tudi grič pred Polenskem (Klappendorf) korigirati, kar bode z ozirom na promet gotovo velikega pomena. Zborovalci so vzelci vsa ta naznana neumornega načelnika pohvalno in zadovoljno na znanje. — Pri točki 3) poročal je načelnik Ornič o zgradbi okrajne ceste II. razreda od ljutomerske okrajne ceste pri km 8 (za Dornovo) preč v Salmansdorf in Brezovec na troške državnega sklada za bedo per 4000 K. Načelnik omeni pri temu tudi cesto Možganje-Tibolce, o kateri se pa še ne more sklepati, ker jo še delžni stavbeni urad prerešteje. Po kratkem vprašanju g. Zelenika glede odkupa zemljišč, na katerega je načelnik Ornič zadovoljivo odgovoril, sprejel se je sklep, da se zgradi okrajno cesto Dornava-Salmansdorf-Brezovec. — Pri 4. točki je poročal v imenu revizijskega odbora g. dir. Kasper, da se je natanko revidiralo in našlo obračun za l. 1908 v polnem redu, zakar naj se podeli okrajnemu odboru absolutorij. Ta predlog se je tudi ednoglasno sprejel. — Pri točki 5 dovolilo se je cestnemu mojstru Joh. Krautlik milostno pokojino letnih 600 K. — Po poročilu dr. pl. Fichtena u dovolil je okrajni zastop potem prodajo stavbene parcele št. 493 in zemljiške parcele štev. 557/8, last občine Zabovce zakonskoma Simon in Johana Žula; istotako je dovolil, da dvigne občina Gorenjski vrh v svrbo poplačila troškov nekaj cestne zgradbe ter brzjavne postaje v Zavru posojilo v znesku K. 1774-38. Nadalje se je dovolilo po poročilu g. Maksa Straschill občini Breg pri Ptaju, da vzame posojila i. s. 18.000 K za realiteto Schimenko in 30.000 K za zgradbo nove šole, nadalje prodajo 3 državni obligacij v znesku 1300 K in porabno denarja za šolsko zgradbo. Na prošnjo občine sv. Lovrenc, da se dovoli sprejetje posojila v znesku 7.500 K za troške dozdave pri šoli je sklepli zastop po predlogu dr. pl. Fichtena u, prodaji ne ugoditi, dokler ne predloži občina tozadovni dolžni list. O točki 7) (dovolite višjih občinskih doklad) je poročal gosp. Joh. Steudte in se je po njegovem predlogu sklepalo. — O proračunu okrajnih troškov za l. 1910 je poročal direktor Kasper v imenu revizijskega odseka. Potem se je otvoril razgovor. G. Zelenik je govoril o izdatkih za cestne tablice. Na rasna njegova vprašanja dal mu je načelnik pojasnila, ki jih je vzel na znanje. Potem se je s prejelo proračun za l. 1910. Pokritje troškov izvrši se zoper potom 40% okrajne doklade na direktno davke. Pri temu ostane pa svota 18.383 K 89 h nepokrita. Okrajni odbor pa upa, da bode to svoto s pametnim gospodarstvom pri ščedenju pokril. Vkljub velikim izdatkom, izrednim delom se torej ne zviša okrajnih doklad. Obračun za l. 1910 obsegajo sledeče vrednosti: 1) Pravi okrajni troški K 49.421—; 2) Vzdržanje okrajnih cest I. in II. razreda K 94.036-36; 3) Zgradbe in nove cestne zgradbe K 9.414-96; 4) deficit l.

1909 K 13.500 — Skupni izdatki znašajo K 166.372.32, skupni dohodki pa K 48.317.97. Pokriti je treba toraj K 118.054.35. 40% okrajne doklade znašajo 99.670.46 K; ostane torej pri manjkaj K 18.383.89 K, ki se bode brez zvišanja doklad pokril. — Od posameznih izdatkov okrajnega zastopa za l. 1910 naj omenimo le sledeče vežnejše točke: Donesek k dejelemu šolskemu skladu (7%) K 17.443 — Za pokončevanje kebrov in gosenic 400 K. — Za regulacijo Peancie K 2.000. — Za okrajski sklad za ubožce K 5.000. — Za bolnišnico in hiralnico K 2.000. — Za kulturo vrbe 200 K. — Za obrtno nadaljevalno šolo K 600. — Za premije za bike K 1.000. — Za nakup pincgavskih bikov in mlade živine K 1.000. — Za svinjorejo K 300. — Za perutninarnstvo K 50. — Konjske premije 300 K. — Štipendije za obiskovalce vinogradniških šol K 240. — Isto za kmetijske šole K 360. — Za požarne brambe v okraju 500 K. Za živinozdravnika K 400. — Za trsno šolo 300 K. — Za čebelarstvo 200 K. Nadalje cela vrsta dneskov za občinske ceste i. s.: Ptujsko gorje Naraple 200 K, Naraple 150 K, sv. Urban 50 K, Mestnirv 200 K, Stermec 200 K, Ragoznic-Ptuj 200 K, Mousberg-Stojnce 100 K, Sesterze-Monsberg 200 K, Škola 400 K, Lichtenegg-Gruškova 220 K, Dobrova-Turškivrh 1000 K, za druge občinske ceste 2.000 K, Naraple-Sitež 2000 K itd. — Predalec bi naš peljalo, ko bi hoteli še nadaljnje troške in dohodke okrajnega računa presečevati. Na vsak način vidimo že iz teh števil sliko neumornega gospodarskega dela, na katerega je lahko ravnotakokrani zastop, kakor celo okraj ponosen! Po sprejemu proračuna sta predlagala g. Schostierach in g. Wissenjak, da naj se okrajni zastop odločno izjavlja proti nameranvi vpeljavi novega davka na vino in mineralno vodo. Ta predlog se je tudi sprejel. Nadalje je predlagal g. Straschill, da naj se predloži sledečo peticijo: „Visoka vlada naj bi od domesdanjega načina podaritev od gotovtega denarja v podporo po njih prizadetim posestnikom ponehala in direktno podpiravje v denarju na posamezne izredne slučaje omejila. V prvi vrsti naj bi se trpeče občine na ta način podpiralo, da se jim povrne v danem slučaju izostale občinske in okrajne doklade. Le tako bi se moglo prav in pravčno revščino vblaziti. Na ta način bi se pa tudi preprečilo, da morajo vboje občine in okraji tako grozno visoke doklade dvigati, kajti s temi dokladami izgubijo semljščica vsako vrednost in se pospešuje beg iz dežele.“ — Zborovalci so ta predlog sprejeli in sklenili, da izročijo peticijo čimprej c. k. vladu. — Ker se nikdo več k besedi ni oglasil, zaključil je predsednik Ornig zborovanje. Zoper je veliko gospodarskega dela izvršenega. Naj bi vrlj napredni zastop v tem bisagonosnem delu nadaljeval!

300.000 K podpore okroglo je vlada dovolila za po suši prizadete posestnike na Štajerskem. O celi zadevi se izpogovorimo.

Neverjetno nasilje. Kako brezobjirno in kruto postopajo prvački zagrijenci, kadar se je kdo njih sovraštvo nakopal, je znana stvar. Naj-brutalnejše nasilje je tej gospodi dobro došlo, samo da bi zamogla političnega nasprotnika uničiti. Posebno jasno se kaže nasilje prvačke politike v sv. Lenartu sl. g. Kakor znano, so si tam napredni možje z velikim trudem uresničili prepotrebno nemško šolo. Nikogar se ne sili, da bi svoje otroke v to nemško šolo pošiljal. Nasprotno, precej otrok se sploh ni moglo sprejeti. Ljudstvo samo pa uvideva velikanski pomen nemške šole in z vrčo željo, svoji deci za bodočnost pomagati, jo pošilja v to šolo. Ljudstvo hoče, da bi se otrokom enkrat bolje godilo, nego se godi dandanes staršem. Zato in edino iz tega gospodarskega vzroka posiljajo starši svoje otroke v nemško šolo. Prvački nasprotniki pa, kateri hočejo, da bi slovensko ljudstvo v njih korist neumno ostajalo, pričeli so divjo gonjo proti nemški šoli in proti vsem, ki posiljajo svoje otroke v to nemško šolo. Doživelj smo na Štajerskem že mnogo krutega prvačkega hujšanja, a tako brezbarerne, podle gonje pa še ne. Duševnih argumentov proti nemški šoli prvački seveda nimajo. Zato so tudi v prvi vrsti pričeli po svojem časopisu najgrše lati o nemški šoli trositi. Lagali so, da

je šola „protestantovska“, vkljub temu da podčujejo katoliški duhovniki v verouku. Lagali so, da bodejo slovenski kmetje morali šolo plačevati, kar je tudi popolnoma iz trte izvito. Ko jim vsa laž in vso obrekovanje ni pomagal, pričeli so št. lenartski prvački na drug način svoje sovraštvo kazati: hoteli so namreč vsem prijateljem nemške šole v gospodarskem oziru škodovati. Tako razpošilja zdaj prvački odvetnik dr. Lešnik v sv. Lenartu kmetom pisma, ki se približno tako-l glasijo: — „Sv. Lenart, 6. decembra 1909. Cenjeni! Vkljub opominu ste še danes od posojila glavnemu hranišemu in posojilnemu društvu v sl. g. zaostali glasom dolžnega lista z dne 30. marca 1909 in 1. oktobra 1908. — Opominjam Vas tedaj, da plačate gori navedenemu zavodu v moje roke posojilo v znesku K 700 K po 5% od 1. oktobra 1908 in 6% zamudnih obresti ter moje troške v znesku K 498 do najkasneje 15. decembra t. l., ker bi Vas drugače tožil. — K temu sklepku je prišel zavod valed tega, ker pošiljate Vi svoje otroke v nemško šolo in s tem pomagate, da se oskoditejo občine, odnosno davkoplačevalci, med katerimi stoji omenjena posojilnica na prvem mestu, ter da se jim s to šolo troške dela. Spoznavjem z odvetnika dr. Lešnik: Lovrec“. — Na kratko ponavljamo: Prvačka posojilnica hoče potom svojega zastopnika dr. Lešnika vsakogar gmotno tiranizirati, vsakemu kožo čez ušeja potegniti, kdor bi si upal, svoje otroke v nemško šolo pošiljati. To je najgrše in najhujše nasilje, to je podlo ravnanje brezvestnih mož! Da bi bil dr. Lešnik vaša zmoden, že verujemo. Saj je menda ravno ta dr. Lešnik tisti slovenski avokat, kateri je pustil svoj čas nekega slovenskega kmeta za parvinarjev (5–10 vinarjev) zarubiti. Takšni brezrčenje je duša prvakov v sv. Lenartu! Ali skrbelo se bode, da ne zraste drevje v neba. Kakor čujemo, napravilo se je proti dr. Lešniku na disciplinarni svet štajerske avokatske zbornice naznanilo in smo radovedni, ali je tako ravnanje primerno, koristiti stanovski časti odvetnikov. Poleg tega se bode o celi stvari tudi bržkone v državni zbornici odločno besedo govorilo... Popisali smo pa ta slučaj že zdaj natančneje, da izprevidi javnost, kakšni gospodje in s kakanimi sredstvi delujejo proti nemškim šolam. Ali zapomnite si: Zob za zob!

Predstavja „Straža“ je državno pravništvo zaplenilo, bržkone zaradi kakšnega članka, ki je pozivjal na protipostavni bojkot.

Fašizm „Straže“. Mislimo, da velja za liste, kakor za osebe načelo doslednosti. Pri mariborski „Straži“ pa, ki dela tako, kakor da bi imela patent na vse „prijateljstvo do kmetov“, je to načelo neznano. V zadnji številki tega skozinsko lažnivega lista citamo n. p. članek „Proti velekapitalistom in vele-agrarcem“. Članek ima v prvi vrsti naslov, napadati mestne delavce, uradnike in male obrtnike, češ da ti predobro živijo. Kolikor poznamo mi rasmere, je življenje teh mestnih slojev prav tako revno, kakor ono kmetov. Poznamo obrtnike, pri katerih celi teden ne pride košček mesa na mizo in poznamo tudi take male uradnike. Nikdar pa še nismo videli duhovnika, ki bi slabo živel. Naj bodojo časi še tako slabci, duhovnik imel bode svojo pečenko na misi ali kokšč v loncu. In pri temu se mora še premisliti, da je duhovnik z vstopom v svojo službo obljudil „zmerno živeti“. Popolnoma zanesljivo lahko poročamo, da se mnogo duhovnikov niti petkovega posta ne drži. „Straža“ bi naj torej enkrat o potrebnosti in luksusu duhovnikov besedico izpogovorila. Sicer je pa zanimivo, da se ta „Straža“ nakrat zavzema za vele-agrarse. Na Slovenskem takih vele-agrarscev sploh nimamo, kakor so Windischgrätz, Esterhazy, Schwarzenbergi itd. Za te vele-agrarse, ki sami nič ne delajo, temveč le denar zapravljajo, se „Straža“ torej zavzema. Kar ti delajo, je vse prav, — ali ako zahteva mali kmet za svoj liter mleka ali za svojih 5 jajc pošteeno ceso, potem ga ravno ta mariborska „Straža“ takoj napade, češ da je oderuh. V predzadnjem številki napada n. p. „Straža“, kakor smo to že poročali, slovenske kmete iz celovake

okolice, češ da ti svoje blago predrago prodajo... Alij je „Straža“ na glavo padla ali kaj? Za vele-agrarse, ki imajo več posestva, karor pri nas 100 kmetov, se zavzema, za kmete pa ima le psovke... Farizeji, skrije se, naj vemo, da vam je edino za vašo nenasitno farško bisago!

Vbogi „narodnjaki“! Zadnja klerikalna „Straža“ se grozovito norčuje iz kokarskega nadučitelja Knaflieča in iz „generalne narodne stranke“ dr. Kukovca. Prevemu očita njegovo pobožnost in pravi, da ga to košta samo K 1.20. Norčuje se tudi iz „zakonske nezvestobe“ in ne vemo kaj še vse. Vbogi Knaflieč, „bivši kapucin“! Zakaj si s svojo pobožnostjo pri sodnji tako klavrn vlogo igral? Vidiš, hud liberalec, ki na svojo pobožnost trka, je res presneto komična prikazen! Sicer pa se klerikalci tudi ne morejo posebno s avjo pobožnostjo bahati. Mi vemo n. pr., da je med črnuli tudi mnogo ljudi, za katerih pobožnost niti toliko ne damo, kakor za Knafliečovo. In rečimo en klerikalni dr. Brejc je tudi prišel pred mariborskem poroto ter je tam na podlagi grozovito smešnih spričeval dokazoval svojo „pobožnost“. Prvaki torej drug drugega ničesar očitati... Še nekaj je zanimivega. „Straža“, očita tudi „generalu“ narodne stranke, dr. Kukovcu, da je pred porotniki nemško govoril besedico „abgelehnt“. Hmhm! To je na vsak način veliki „narodni greb“ tega „narodnega generala“, ki bi smel po vseh postavah svoje stranke samo slovenštino bomiti. Ali — klerikalci nimajo pravice, dr. Kukovcu to očitati! Kajti v procesu proti našemu uredniku Linhartu, ki se je svoj čas v Mariboru izvršil, govorili so dr. Brejc, njegova žena, njegova svakinja, oče njegove žene in njegov zagovornik nemško. Ali to ni bilo „narodno izdajstvo“? Pojdite se solit, vi prvački, kajti vse, prav vse, ste ednaki: kadar se gre za vaše kliente, takrat demonstrirate in govorite nalač le slovensko, ker vam je vse eno, če zmagate ali če so od vas zastopane osebe obsojene, kadar se gre pa za vašo kožo, takrat snate prvački nakrat prav dobro nemško... To je seveda politična poštenost in doslednost!

Mo bo si! Prvačka gospoda Gorica in Leskovec v Celju sta hotela knjigotržnico uresničiti. Ali oblast jima ni dovolila, ker je itak že dosti knjigotržnici v Celju. Bekla sta, da bodoča le slovensko literaturo prodajalz. Hmhm, ali je zato res prodajalna potrebna? Mislimo, da bi to literaturo tudi lahko v kakšni tobak-trafiki prodajali...

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v mestu Radgonu, ki so se vrstile 20., 21. in 22. p. m., so bili sami napredni možje izvojeni. Čestitamo!

Nemška česa v Leitersbergu. Po huden boju in dolgem trudu se je zdaj vendar posrečilo, da se otvoriti 3 razredno nemško ljudsko šolo Leitersberg-Kardčev in letošnjim šolskim začetkom. Sedaj obiskuje to 3 razreda 186 otrok. Upamo, da bode ta velepotrebna šola lepo napredovala vkljub vsemu hujšanju besnih nasprotnikov.

Najnevejšo „razzaljeno“. G. Johan Wregg v Slov. Bistrici je zelo uljudni človek. Zato tudi vsakogar rad pozdravi, celo svoje politične nasprotinike. Prvački uradnik Nace Založnik pa ni prijatelj uljudnosti. In zato je bil Založnik zelo hud, ako ga je Wregg na cesti pozdravil. Wregg je imel namreč navado, da ga je na cesti z besedico „Heil“ pozdravil. To pa je Založnika takoj hudo v danu prvačke njegove duše speklo, da je šel točiti. In glejte, dejel nosodni svetnik Pirnat je Wregg obsočil na 8 dni zapora... Ali stvar ni držala. Wregg se je namreč pritožil in vse prvačko veselje je splaval po vodi. Prizivna sodnija je namreč obdolženca popolnoma oprostila, „razzaljeni“ Založnik pa mora vse troške plačati. Heil und Sieg!

Sejmi v Ptiju I. 1910 se bodejo vršili po sledenčem vsporedku: 1. Konjaki in goveji sejmi in dan 5. in 19. januarja, 1. in 16. februarja, 2. in 16. marca, 6., 20. in 23. aprila (ta dan 23. tudi letni in lesni sejem) 4. in 18. maja, 1. in 15. junija, 6. in 20. julija, 3., 5. (tudi letni in lesni sejem) in 17. avgusta, 7. in 21. septembra, 5. in 19. oktobra, 2., 16. in 25. novembra (tudi letni in lesni sejem), 7. in 25. decembra. — 2. Sejmi in žrebci: Dne

oda-
a ali
ka-
mete
saj
far-

alna
kega
odne
po-
n ne
in"
tako
i na
ična
rejo
emo
za
r za
c je
tam
azoge-
za-
na-
rot-
nt".
dni
po
čino
Ku-
emu
oru
ma,
gov
iz-
vsi,
kli-
le
ali
dar
raki
eda

es-
ni-
žo
leta
i je
li-
pro-
h v
22.
eni.

lem
ure-
sko
kim
186
epo-
na-

egg
udi
na-
ni
velo
egg
be-
ika
tlo,
nik
to-
odi.
no-
vse

po
ji
fe-
ri-
la
18.
5.
in
in
in
Dne

5. in 19. oktobra, 2., 16. in 25. novembra, 7. in 21. decembra. — 3. Svinjski sejmi: Dne 5., 12., 19. in 26. januarja, 1., 9., 16. in 23. februarja, 2., 9., 16., 23. in 30. marca, 6., 13., 20. in 27. aprila, 4., 11., 18. in 25. maja, 1., 8., 15., 22. in 28. junija, 6., 13., 20. in 27. julija, 3., 10., 17., 24. in 31. avgusta, 7., 14., 31. in 28. septembra, 5., 12., 19. in 26. oktobra, 2., 9., 16., 23. in 30. novembra, 7., 14., 21. in 28. decembra. — Izvleček iz tržnega reda: § 5. Prigon živine na sejnišču prične ob 6. ure zjutraj. Od te ure do 7. ure zjutraj, od 1. novembra pa do 1. aprila pa do 8. ure zjutraj dovoljen je vstop na sejnišče edino tistim, ki prizenejo živino, kupcem pa je izrecno prepovedan. Prigon je tudi edino na v ta namen določen prostor dovoljen. Začetek sejma naznani signal iz roga. § 6. Prodaja sejmske živine izven sejnišča, v gostilnah in na dovoznih cestah itd. je prepovedana in se kaznuje. Istotako se prodaja na sejem prigane živine na dan pred sejmom na prodajalcu kakor na kupeku kaznuje. — Župan Jos. Ornig.

Oocene proti zvišanju deželne doklade na pivo. Štajerske občine obrnile so se v posebnih pisilih (peticijah) na deželnem zboru in so se izjavile proti vsakemu, pa čeprav še tako malemu zvišanju deželne doklade na pivo. Vtemeljuje se to prošnjo ne samo s tem, da bi bili tozadovni obrti valed takega zvišanja najtežejo oškodovani in da bi to oškodovanje ne zadelo samo pivovarniško industrijo ter gostilničarstvo, marveč tudi razna druga v zvezi s temi stojecimi trgovska in obrtna podjetja, — marveč tudi s tem, da je večji del prebivalstva, zlasti vbožnejši sloji, nemozben, vzeti zopetno zvišanje cen pive na-se. Končno se opozarja na-to, da bi se gotovo zmanjšal konzum pive; na ta način bi pa izostal del občinskih doklad, kar bi občine grozno oškodovalo in marsikatero naravnost v nered spravilo. Od teh spisov predložil je samo nemški poslanec Wolfbauer deželnemu zboru čez 500 in tako tudi drugi ter se jih bode ob začetku zasedanja deželnega zabora še predložili. Med občinami, ki so se izjavile proti zvišanju doklade na pivo, se nahajajo skoraj vse mesta in trgi na Štajerskem in tudi glavno mesto Gradec.

Proti zvišanju doklada na pivo se je predložilo deželnemu zboru že okroglo 1500 peticij z 50.000 podpisimi. Med občinami se nahajajo tudi sledete: Gradec, Maribor, Celje (mesto in oklica), Laski trg, Bogaska Slatina, Leibniz, Rogatec, Slov. Bistrica, Velenje in skoraj vse zg. Štajerski mesti ter trgi. Lahko se reče, da je vse Štajersko prebivalstvo odločno proti zvišanju doklade na pivo.

P. n. ribiškim interesentom na Štajerskem! iz mnogobrojnih dopisov razvidimo v naše zadovoljenje, da je naši nači oklic plodovita tla. Danes žalostno ribarska razmere ... sa silijo ravno v samopomoč. Nadaljnje naslove interesentov ribarstva sprejema društvo „Grazer Sportanglerverein“ v Gradcu, Sackstrasse 8.

Razglas e. kr. finančnega deželnega ravnatljstva za Štajersko v Gradcu z dne 17. decembra 1909 štev. 32619 v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v I. četrletju 1910. Tekom I. četrletja 1910 postanejo neposredni davki na Štajerakem dotedeli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5 odstotni davek od najemninih obeh, ki se prosta hišnoumajemninskemu davku in sicer: 1. mesečni obrok dne 31. januarja 1910. 2. mesečni obrok dne 28. februarja 1910. 3. mesečni obrok dne 31. marca 1910. II. Občna pridobitna in pridobitna podjetja, podvrženih javnemu dajanju računov: 1. četrtni obrok dne 1. januarja 1910. Ako se navedeni davki oziroma pripadne deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteklu zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na doličenem državnem davalku preseže zneselek 100 K; zamudne obresti znašajo od vseh 100 K dolične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1/3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgor naštetim rokom do vstetege dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne plača v 4 tednih po preteklu

plačilnega roka, iztrirja se ista s pripadlimi dkladami in z dotečimi zamudnimi obresti vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Iz Konjic se nam poroča: V zapuščino Joh. Walland spadajočo gostilno „schwarzer Adler“ je nakupil mesar g. Merksa iz Rečja.

Umrl je vpokojeni rač. podčastnik in kantiner g. Joh. Gorischeg. Šele 52 let starega moža je zadel kap in je v mariborski bolnišnici izdihnil. Bodil vremenu možu in poštenjaku zemljice lahka!

Umrila je v Kozjem gospa Mizi Zirngast roj. pl. Gerhauser, soproga tamošnega odvetnika. Iskreno sožalje!

Nesrečna dedčina. Neki Benko je podedoval 70 K. Šel je v Radgonu, da dvigne denar. Sklenil je tudi takoj, da vso „erbijo“ s tovarši zapije. S prijateljoma Kos in Bokan je tudi pil, dokler je bilo še kaj denarja. Drugi dan je šel k nogam in „sub“ v Gradec. Tovariša pa niso našli in se sumi, da je zasel v vodo ter utonil.

Mlad zločinec. Pekovski učenec Voglar v Mariboru se je sprl s tovaršem Framtušom. Na posled je Voglar vzel nož in je Framtuša težko ranil.

Drevje podrije. Ob posesti Turniš pri Ptaju je podrija sapo visoki topol. K sreči ni nikogar zadelo. Staro to drevje bi se pač lahko odstranilo.

Pozor pri denarju! V Mariboru poskušal je neki neznanec izdati ponarejene 5 kronske tolarje. Pozor!

Zlate ure z verižico ukradla je v Mariboru že predkaznovana Antonija Jurjec iz celjske okolice čevljarskemu mojstru g. Martschitschu. Tatico so dali pod ključ.

Počar. Pogorelo je gospodarsko poslopje in hiša kočjarja Reiterja v Smolincih. Ogenj je pričel v kočji za listje. Bržkone je kdo cigaro proč vrgel. Škode je za 4000 K, ki je pa z zavarovalnino kriva.

Dvajak je 60 letni Jože Gorup iz Maribora, ki je že 15 krat kaznovan. Zadnjič je v rotovžu v Mariboru za podporo proris. Ker je ni dobil, šel je k oknu in pričel v pisarno kamenje metati. K sreči ni nikogar zadel. Nasilnega so zapri.

Odtrogana skala. V Affenzu se je odtrgala skala in zasula ter razbila hišo posestnika Hainika. Neki teni je križ zlomil, nekoga otroka pa zruškal. Oba sta mrtva.

Iz Koroškega.

Korošci! Več lot že prihaja „Štajerc“ v lepe vaše pokrajine in s ponosom lahko trdim, da se je imenito razširil. Ni ga slovensko pisane lista, ki bi imel na Koroškem toliko prijateljev in odjemalcev. To pa tudi gotovo ni čuda! Kajti edino „Štajerc“ zagovarja tista načela, ki živijo še vedno v poštemenem koroškem srcu. Korošci se ne dajo nahuski v narodnostne prepire; oni uvidevajo v vsakim dnevom očividnejše in jasnejše, da imajo le enega svravnika, in to je — gospodarsko revatino! Proti tej gospodarski revtini pa se zamorejo odločno boriti le skupno, le združeno z Nemci!

Ta skupni nemško-slovenski boj za boljšo bočnost je največja potreba na Koroškem in to tudi priporoča naš „Štajerc“. Edino zato je številno naših prijateljev in pristašev na Koroškem vedno večje. Lahko rečemo, da imamo že v vsaki koroški občini par odjemalcev, v nekaterih pa že prav lepo število. Nekateri naših dobrih prijateljev delujejo prav vzorno za razširjenje našega lista. Kaj bi tudi naši nasprotniki? Tisti duhovniki, ki proti „Štajercu“ ogenj in žveplo bljujejo, so gotovo sami takoj slabí, da se bojijo resnice. Tisti prvaški avokati, kateri hujskajo proti „Štajercu“, so gotovo iz Kranjskega primorja in hodejo obogateti na troške revnega koroškega ljudstva. Z eno besedo: naši nasprotniki so se že davno sami izdali in zato jih nikdo več ne posluša... „Mir“, kateremu je koroško ljudstvo samo dalo primereno ime „Š-Mir“, pa je s svojim nezrasnim obrekovanjem vseh poštenih ljudi na Koroškem že davno izgubil vse simpatije. List gre nazaj in gotovo je, da se „Š-Mir“ le vzdržuje s krvavim denarjem, ki se zbirava v nenasveti faciski bisagi... Novo leto je tu! Prijatelji in na Koroškem! Treba je napeti vse moči, da dobimo tudi na Koroškem kolikor mogoče novih naročnikov. Šta-

jerc“ košta celo leto 3 krome in izhaja vsak teden enkrat na najmanje 8 velikih stranč. Kmetje, nagovarjajte svoje sosedje in prijatelje, da naj se na „Štajerc“ naročijo. 3 krome lahko vsakdo žrtvuje! Učitelji, storite tudi vi svojo dolžnost, kajti „Štajerc“ je branil vedno solo pred črnimi napadi! Korošci, ki nečete pod kranjski veleizdajniški jarem, — na delo za našega „Štajerca“!

Hosenšpange. Iz Prevalja se nam piše: Neuk črnuh podučitelj iz Ojsterce z imenom Dobršek je prišel nedavno k trgovcu v Prevaljah, da bi si kupil hosenšpanč. Tirjal je v slovenskem jeziku svoj hosenšpanč, čeravno je izvršil na nemškem pripravnstvu v Celovcu študije, in bi po našem misljenju moral znati nemški govoriti. Toda on je rekel: Prosim za en hosenšpanč. Trgovec ga je vprašal: kaj hočete? hosenšpanč? Tega še pa nisem čul. Kako se le ta roč po slovensko pravi? Temu vprašanju pa črnuh gospodek ni znal ustrezti. Ko je potem trgovec v nemškem jeziku vprašal: Wünschen Sie vielleicht Hosenšpangen? Ja, ja, hosenšpančelj bi rad imel, ja, je na to odgovoril visokoučeni gospodek. Ko sta se porazumeli, je dobil podučitelj svoj hosenšpanč. Ta fant tudi na kolodvorih le slovensko tirja „vozni list“. Ali je ta možicelj nemščino pozabil ali se je nikdar naučil ni? Tisto nam je pa znano, da se slovenštine nikdar učil ni in je tudi ne zna. Servus hosenšpančelj! Tako mu zdaj odzdravljajo znanci.

Prevalje. Piše se nam: Zakaj črnuh nočjo, da bi ljudstvo „Štajerc“ bralo? To vprašanje prav lahko odgovorimo. „Štajerc“ je edini list, kateri zahaja v naš okraj v velikem številu in pove resnico. Resnice, dokazano je, se bojujo črnuhneži kakor vrag kriza. Zaradi tega, da bi ljudstvo ostalo zzbikjeno in poslušalo samo fajmoštra in kaplana in njih prikuljenc evangeliste, trosijo laživosti med svet, da bi se o tem prikupili še malo časti. To čast, katero si skušajo pridobiti le skozi gredo laž, jim iz celega srca privočimo. Prav dobro vemo, kakšne gimpale bodo še vjeli. Vendar pa ljudstvo, ki je samo prišlo do prepričanja, kakšno laživost so trobili „Smiruh“ ne bode jim šlo več na limanice. „Smiruh“ se sami zdaj aranjujejo, da so tako nasramano postopali, vidimo jih, kako hodijo vsi potuhnjeni, ne upajo se na dan, maslo imajo na glavi. Velike reči je odkril „Štajerc“, vendar so bili ti gospodi v črni sukni čisto tiho, akoravno jim je šlo za kožo. Sami so se priprali, da je vse resnično, sami pripoznajo, da je „Štajerc“ le resnico govoril. S tem je dokazano, da se niso upali klicati na pomoč prvaškega dohtarja, akoravno se jim je oditalo toliko grehov.

0 „krčanstvu“ klerikalnih „duhovnikov“. Piše se nam: Severno od dolgega gorovja Košute, ki dela myo med Koroško in Krajiško, ledi v daleč razširjeni gorski občini Sele s okroglo 7543 ha zemlje in 1.100 prebivalci v eni najlepših koroških dolin kraj Sele-fara okroglo 1000 m nad morjem. Leto za letom od starih časov sem bila je božja hiša edino zbirališče ljudstva in besedi dušnega pastirja je bilo tudi pripršeno izobraženje ljudstva. Šele v novejšem času ustanovila se je šola. Prebivalstvo jo je z veseljem pozdravilo, ali dolgo ni trajalo to veselje. Prepričali so podučni jezik, ki je prinesel kmalu razdro. Dušni pastir je zahteval, da se vsako nemško besedo iz šole odpravi, edino kranjska slovenščina naj bi vladala. Prebivalstvo zoper je zahtevalo poduk v nemščini, torej dvojezičnost. Šolska oblast je odločila na prav avstrijski način. Ustanovila je namreč dve enorazredni šoli v eno in isti šolski hiši, prvo dvojezično in drago čisto slovensko. S tem pa dušni pastir tudi ni bil zadovoljen, marveč je pričel s svojimi pristaši takoj boj proti dvojezični šoli. Duhovniški vpliv je šel tako daleč, da se učiteljoma, ki sta bila „naprednjaka“, v tam očnjih dveh gostilnah ni hotelo več jedi in pijačo dajati. Ker učitelja od zraka v vode nista mogla živeti, morale sta oblast na pomoč poklicati. Okrajno glavarstvo v Celovcu se je tudi odločno postavilo za učitelja in reklo, da bode gostilničarjoma koncesijo o dve dnevi, ako ne dasta učiteljoma jedi in pijačo. To je pomagal. Seveda, učitelja sta bila zdaj istotako revezla, kajti lahko se misli, kakšno jedi in pijačo sta dobivala. Boj dušnega pastirja

proti nemškemu oddelku pa se je nadaljeval. In črna stranka je na zvijačni način zmagala. Šolo se je namazalo z belo-plavo-rdečo barvo, ko je imela že itak slovenski napis. Krajni šolski svet ni sprejemal več nobenih nemških dopisov. Počenjanje je postal tako hudo, da jo morala oblast krajni šolski svet razpustiti in poslati za te posle vladnega zastopnika. Nova volitev se bodo vršila po občinski volitvi. Oblast je tudi nato gledala, da bi bil vsaj eden učitelj oženjen. In tako je prišel pred letom neki učitelj iz rojstvenega kraja Koschatovega s svojo soprogo iz okraja Hüttenberg v to šolo . . . Pred kratkim se je temu učitelju povečala družina. Prva skrb dobro katoliške učiteljske družine je bila krstna botra. Ta poseb je prevzela soproga 2 uri odaljenega učitelja v Waidischu. Potem so se obrnili do fajmoštra in ga prosili, da naj krst nemško opravi, kajti mati otroka je Nemka, ravno tako botra. Fajmošter pa je kratkomalo izjavil, da je raba vsake nemške besede pri krsti izključena, če da je selska fara slovenska, ravno tako njen cerkevni jezik in njene matrikle. Raba nemščine da je postavno prepovedana(!). Izjemoma pa hoče izvršiti krst v latinskom jeziku in botro tudi latinsko podučiti; v ta namen pa naj botra par dni preje v farovž pride. Učiteljeva družina je bila vsled te sovraštva polne izjave seveda v veliki zadregi. Temeljni nauk katoliške vere je čimhitrejša krst. Od botre zahtevati, da pride 2 uri daleč na "poduk" v latinščini in potem zopet 2 uri nazaj in h krst zopet 2 uri tja in 2 uri nazaj, to bi bilo tudi preveč. Lahko bi se obrnili v tem težkem položaju na evangelsko župnišče v Celovcu, katerega predstojnik bi se gotovo težke poti nebal in bi krst izvršil. Ali učiteljeva družina je odločila, da se drži katoliške vere in da se raje obrne na knezoškofski ordinariat za pomoč. To se je zgodilo in na splošno veselje ne brez uspeha. Ordinariat se je spomnil svoje dolnosti in je prijal sovražnega fajmoštra hudo za učesa. Knezoškofski odlok na fajmoštra se je namreč približno tako-le glasil: Da se krst ne zavleče še dalje, priložimo krstni formular, v katerem se nahajajo vprašanja na botro tudi v nemškem jeziku. Vi fajmošter ste dušni pastir za Slovence kakor za Nemce; izvršite torej krst kolikor mogoče hitro in stavite vprašanja na botro v nemškem jesiku. Tudi je vase v krstno matriko nemške vpisati. Ako bi krst ne ne bila nujna, potem lahko naprosite župnika Primoschitza v Glinjah, da jo on izvrši. Vi fajmošter pa morate tudi knezoškofijstvu poročati o vzrokih Vašega postopanja" . . . Fajmošter se je malo zviral, ali pomagalo mu ni nič, 4. decembra se je izvršila krst nemško! Tako je ta žalostni dogodek končal. Kaj ko bi otrok med tem časom umrl? Kdo bi bil kriv izgubljene duše? . . . Res, duhovniki, politično zaslepjeni prvaški duhovniki so sami krivi, da vera peš!

Lippitzbach. O božični slavnosti se nam piše: V petek, dne 24. decembra vršila se je ob 3. uri popoldne v takajšni šoli božična slavnost, katere so se poleg polnoštivilno došle šolske mladine tudi njeni starši udeležili. Praznovanje samo je prineslo predavanja in pesni. Potem se je otroki s čajom in kruhom obdarilo. Končno so dobili tudi šolske potrebštine, sladkosti, jabolka in orehe. Po slavnosti so se ljudje zbrali pri Überfährerju, kjer se je vršil pri godbi prav prijetni večer od odraslen. Kdor pa je otroške srce tako razveselil, to je bil naš ljubi gospod baron Ferdinand pl. Hellendorf, neumorni dobrtnik naše šole, ki je daroval za to slavnost 50 K. Poleg tega je daroval tudi za župni zavod, ki je bil že 3. decembra otvorjen in katerega obiskuje 25 otrok, tudi 50 K, torej skupaj 100 kron. Za ta plemeniti čin izrazamo mu na tem mestu v imenu nežne dece najprisrenejšo zahvalo. Tudi naš ljubi šolski načelnik, g. Valentin Plešchitschnig obdaril je otroke bogato z jabolki in orehi ter je slavnost tudi z denarjem podprt. I njemu najboljša zahvala! — Alois Koch, šolovodja.

V Hudishah so zmagali, kakor je bilo to pričakovati, pri občinskih volitvah prvaški klerikalci v 2. in 3. razredu. Kmetje koroški, kdaj se boste tudi tukaj prebudili?

Napredna zmaga v Ebenthalu. Vkljub najhujši prvaški agitaciji je končala občinska volitve v Ebenthalu z lepo napredno zmago. Ako se pomisli, da je tukajšnji prvaško-zagriženi župnik s svojim ednakovrednim bratcom in pristašem dan in noč tedne dolgo ne samo v naši, temveč tudi v sosednjih občinah agitiral, — da se je najnesramnejše laži tresilo (n. p. da se bode moralno županu g. Oremus penzijo plačati, ako ostane 25 let župan!), — da je ta fajmošter skoraj vsak dan shode držal, da je v nedeljo pred volitvijo hodil od hiše do hiše, mesto po mesto izvršil popoldansko službo božjo, — da je svojim ovčicam branil, udeležiti se naprednega shoda, da je volilnega dne na vse zgodaj od hiše do hiše lazil in ljudi prosil, da naj za njegovo stranko glasujejo, — ako se nadalje še premisli, da je bila prvaško-klerikalna stranka svoje zmage že gotova in je imela že možnarje pripravljene, — ako se vse to premisli, potem se mora pač reči, da je napredna zmaga lepa! Žalostno je pa le, da je v občini Ebenthal še toliko revežev na duhu, ki grejo takemu duhovniškemu hujakašu na lim, vkljub temu, da ta Arnejc za občino še nesčesar dobrega ni storil, temveč je samo sovražto Širil . . . Volitev je bila zelo živahn, kajti 90% volilcev je prišlo k volitvi. Izvoljeni so bili slednji napredni gg.: V 3. razredu: Joh. Oremus (župan), A. Krainer, S. Sikitz, T. Novin; v 2. razredu: F. Archer, M. Mertin, Jos. Driohunig, M. Malle; v 1. razredu: H. Bogensberger, H. Müller, Fr. Archer. V 3. razredu so dobili naprednjaki 90, črnih 74 glasov, v 2. pa naprednjaki 25, črnih le 5, v 3. pa naprednjaki 5, črnih pa 2 glasova. Čast vrilm volilcem! G. Arnejc, pojritev v penzion . . .

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Rudnu so vrli naši somišljeniki v vseh treh razredih zmagali. Ves nasprotniški napor ni pomagal. Čast vrilm naprednim kmetom!

Sele. Pred kratkim smo objavili članek pod naslovom „Nova babica“, ki je bil podpisani s črkami A. Sch. Konstatiramo, da dotednji članek ni spisal g. A. Schuschnig, temveč nam je prišel od vse druge strani.

Ogenj. V okolici sv. Mohorja sta pogorela dva poslopja. Prizadeta je posestnica Lindermuth, nadalje mlinar Wernitznig in njegov najemnik. Škoda je velika. Na lici mesta so pomagali požarniki in vojaki.

Vlak povozil in takoj raztrgal in usmrtil je v Beljaku 18 letno hčerko čistilke vozov Kratter. Pomagala je materi v službi, kjer je nadla svojo smrt.

Požar. V Kulmu pri Ebersteinu so pogorele hiše posestnika Maka Krenna. Škoda je za 1700 kron.

Stoper. Pri zgradbi železnice sv. Michaela Beljak uslužbeni delavec Vencelj Svik je izvršil razne goljufije in je potem pobegnil.

Pežigalec. Na podstrelju Prosenove trgovine v Celovcu je nastal ogenj, katerega so pa k sreči hitro opazili in zadušili. Ogenj je neznani zločinec napravil.

Veliki požar. Iz Beljaka se brzojavlji, da stoje fabrika za figovo kavo g. Ghona v plamenih.

Po svetu.

Velika železniška nesreča na Svetidan.

— 16 mrtvih. —

Na postaji Uherško državne železniške družbe zgodila se je na Svetidan velika nesreča. Brzovlak štev. 2, ki zapusti zatraj ob 7 h 20 m Prago, je trčil v postaji Uherško v tovorni vlak. Brzovlak, ki je imel zaradi praznikov zelo veliko potnikov, imel bi se peljati skozi Uherško, brez da bi se ostavil. Na dotednji progi pa je stal tovorni vlak. Uradnik Zeiss je dal signal, da je proga prusta. Tako se je nesreča zgodila. Masinist tovornega vlaka je slišal, da pride brzovlak in je dajal signale; ali valed mogle jih obje brzovlaka ni opazilo. Tako se je zaletel brzovlak, ki je vozil s 60 km hitrostjo, v tovorni vlak. Lokomotivi sta tvorili en kup razvalin. Prvi 4 vagoni brzovlaka so padli iz proge in so bili popolnoma razbiti. Do 20 metrov daleč so padali deli vagonov. Takoj po nesreči se je začelo jokanje in glasne klice na pomoč. Brzovljam potom se je zahtevalo pomočne vlake, ki so tudi kmalu z zdravniki in delavci despeli. Med

kosi vagonov je bilo polno mrljev in težko ranjenih. Kri je tekla kar v potokih. Obenem so se vozovi vneli, katere se je pa vendar k sreči kmalu pogasilo. Več kot 60 oseb je ležalo v svoji krvi. Vse je vpilo na pomoč, povod so ležali odtrgani deli trupla, noge, roke in glave. Nesreča je komaj eno minuto trajala in vendar toliko žrtev zahtevala. O uradniku, ki je zakril nesrečo in katerega so takoj zaprl, trdijo, da je umobolen. Temveč krvida železnic, ki take ljudi uslužuje! Doslej se poroča, da je 16 oseb mrtvih, ali mnogo je težko ranjenih, od katerih ni upanja, da bi okrevali. Gdje Gusti Haas iz Berlina, ki je bil v brzovlaku, pripoveduje tako-le: „V bližini postaje Uherško smo se vozili z veliko hitrostjo. Sedela sem proti smeri vožnje. Poleg mene sta sedela dva znanca. Nakrat smo čutili grozoviti sunek. Mene je vrglo na drugo stran in zopet nazaj. Zavpila sem: Vlak je padel iz tira. Ali eden sposodov je rekel: Ne bo nič hudega. V tem hpu pa smo videli pri oknu plamen in čutili zopetni sunek. Vsi smo bili grozno razburjeni. Več oseb je vpilo: Vlak gor! Skušali smo, ko se je vlak ostaval, v prosto pohiteti. Ali vrata so bila tako zapognjena, da jih nismo mogli odpreti. Razbili smo okna in skočili skozi. Zunaj smo že začeli grozne klice na pomoč. Sprejem smo potem napozablivo sliko videli. Vagoni in mašine so bili v razvalinah. Iz teh razvalin so se skušali potniki zmanjšati. Vbogim revežem so bile noge odtrgane. Povod smo čuli jok in stok. Prinašali smo v vseh mogočih posodah vodo. Povod kri in kri. Šine so bile metre visoko v zraku. Pogled na raztrgane mrlje je bil grozen. Nekaj ženak je kakor blazno vpilo.“

Veliko vthotapljenje. 15 modnih trgovk v Ameriki je vthotapilo mnogo blaga, ki je bilo podvrženo visoki colnini. Na ta način se je oškodovalo državo za 20 milijone markov. Sleparko so zaprli.

Blež v surovih rokih je mučilno orodje za vlogo živali. Boledine na nagem truplu so veliko hujše, nego se to misli. Pametni vozniki ne bijejte z bicem, temveč dajejo le znamenje. Samo slabici kučiži vzamejo vedno bič. Dobri kučiži govorijo z živino in jo navadi na klic.

Sleparka s srečkami. Razne firme, ki se pečajo s sleparkimi lozami na premje in serije in ki imajo svoj sedež v holandskih mestih ter v Hamburgu, Frankfurtu in Kopenhagnu, raztegnile so svoje delovanje tudi na Avstrijo. Opozorjamo občinstvo, da naj se varuje sleparko.

Na smrt oboščili so v Lvovu nekoga Davidjaka, ki je v gozdu enega krmarja in tega žemo na brezravnem nadm umoril.

Zvezda-volčnica. Kadar sonce zahaja, vidis zdaj na južno-zahodnem nebu izredno svitko-zvezdo, ki sveti v mirni, beli luči: To je planet „Venus“, ki se zdaj okroglo 3 ure zvečer vidi. Dobre oči vidijo to zvezdo celo po dnevu. Do 9. prosinca bude postajala vedno bolj svitla. Potem pa jo bude vedno kratkejši čas videti. Močni svitki zvezde se ponavljajo vsakih 29 mesecov, najbolj pa vsakih 8 let. Kdor tega še nidi, naj zvezdo ob jesennem večeru pogleda. V Italiji so je imeli septembra 1870, ko so laški vojaki zasedli Rim, za zmagovalno zvezdo in so jo imenovali „Stella d’Italia.“

Svinjarja. Zaradi zlodina proti hravnosti sta bila v Gradcu župnik Krois na 1 mesec ječe, njegov mežnar pa na 3 tedne ječe obsojen. Pri sodnji sta rekla pobožna svinjarja, da nista vedeli, da je tako občevanje med moškimi pripovedano.

Cene žajfe so se od 4—6 krov pri 100 kg zvišale. Oj ti presneta žajfa ti!

Zvišanje cenc tiskarniških del. Državna zvezav avstrijskih tiskarjev je sklenila, da zviša z ozirom na večje delavake plade cene vseh tiskarniških del za 8%. Le tako naprej in kmalu bodo — kamene jedli.

Snežni viharji v Sov. Ameriki. Na zahodu Sov. Amerike so divjali grozni snežni viharji, kakor jih že 20 let ni bilo. V Chelsei je 3-oseb ubitih in 1500 oseb brez strehe. Sneg je bil do 22 colov visok. V Novem Yorku je izgubilo po dodesanjih poročilih 15 oseb svoje življenje.

Tolstoj na smrtni postelji. Največji ruski pisatelj, „patriarch iz Jasneje Poljane“ grof Leo-

ra-
n so
lo v
d so
lave.
ndar
akri-
dijo,
ki
je
ra-
vali.
orzo-
staje
dela
dela
nek.
azaj.

go-
hipu
spet.
Več
je
bila
Raz-
že
tem
e so
ušali
bile
stok
odo-
to v
izem.

ik v
bilo
se je
Sle-

bogo
huj-
ijejo-
uči-
ri z

i se
rije
ter
raz-
rijo.
sle-

Da-
tega

ridiš
vitlo
anet
vidi.
Do
Po-
deti.
me-
ni
V
laiki
n so

i sta-
ječe.
Pri-
ve-
pre-

0 kg

vega
ozi-
skar-
bo-

hodu
jarji.
oseb
il do
o po

ruski
Lew

Tolstoj je nevarno obolel. Pravijo, da je rešitev starkevega življenja izključena.

Velika povodenj je bila te dni na Portugalskem. Zlasti mesto Oporto je hudo trpelo. Vodi in v razvalinah hiš je našlo nad 500 oseb svojo smrt. Škode pa je za več kot 30 milijonov markov.

Iz Pavlihove torbice.

A: Kadar se dva zakonska prepirata, se mi vedno sreča v prsih smemi. — B: Potem ste pa gotovo še neoženjen? — A: Oj ne, ampak porcelan prodajam!

* * *

Čudež. Stari fajmošter v neki slovaški vasi je bil zelo jezen. Ponoči so mu raz njegovega drevesa tistih pet hrnšč ukradli, na katere se je že celo poletje veselil. Na prižnici je vpil vsled tega ves razburjen o grehu tativne in o trpljenju v peku, ki čaka take grešnike. Dragi dan se je zgodil čudež. Na župnikovem drevestu je viselo namreč dvoje hrusk in troje slabih jaboljk . . . („Musket“).

* * *

K nekemu študentu pride zopet krojač z dolgim računom. — Študent: V moji domovini poznam krojača, ki je debel in masten, da je veselje. — Krojač: Aha, temu gotovo vsi dolžniki takoj plačajo, da lahko dobro živi. — Študent: O ne, ampak on ne leta za vsakemu dolžniku z računom kakor Vi! —

* * *

Zdravnik (k bolniku, ki ga je ravnokar preiskal). Torej v prvi vrsti, ne piže toliko alkohola! — Bolnik: Oj gospod doktor, jaz pijem itak samo vodo! — Zdravnik: Hm, hm, hotel sem reči, ne jejeti preveč mesa! — Bolnik: Oj gospod doktor, že leta sem ne jem mesa. — Zdravnik: Pardon, jaz mislim, z ženskami ne smeti preveč opraviti imeti! — Bolnik: Oj gospod doktor, predvčerajnem sem praznoval svojo zlato poroko! — Zdravnik: Ja vraga, kako Vam pa naj pomagam, ako itak že tako higijenično živite! — („Musket“).

* * *

Mesar: Ja, ja, šest gostiln ima naša vas, kot dobri obrtnik grem vsak dan v eno. — Sosed: Ja kaj pa v nedeljo naredite? — Mesar: V nedeljo grem v vseh šest gostiln!

(„Megg. Bl.“)

Pozor!

Kdor ima **seno** ali **slamo** za **prodati** ali kdor hoče **seno** ali **slamo** **kupiti**, naj to naznani. Omeni naj tudi, ali želi krmo za govedo ali za konje. Vse ponudbe (z najnižjo ceno franko Ptuj in sploh vse tozadevne dopise sprejema brezplačno

upravnštvo „Štajerca“ v Ptaju.

Loterijske številke.

Gradec, dne 24 decembra: 28, 51, 1, 15, 5. Trst, dne 18 decembra: 72, 37, 18, 21, 9.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Nedemo opustiti, na tem mestu svoje cen. Čitateljci opozarjati, da se pri **zelodčnih boleznih** izvrsto upirajo **zelodčna esenca**, narejeno v Augsburgu od J. G. Kiesowa zdaj v vseh apotekah brez recepta dobi. Cena K 120 in K 240.

Epileptikom naj zahtevajo brezplačno knjizico M. 36 v „Epilepticonu“, ki je doseglo zredne uspehe, pri „Schwanenapothekeru“, Frankfurt am Main.

— 7 —

Proda

se fini Eiskasten z dvema oddelkoma. Cena ni visoka. Kdo bi ga potreboval, naj se obrne na g. Hans Walter, Ročna Statina. 1

Pekarija,

ki je popolnoma opremljena in ima dolge nade, se pod dobrimi pogojmi da v njejem. Vec pove lastnik g. Fr. Joske v Oplotnici.

Išče

se 3 ledene ladije in 3 dekle pri enemu poslovniku blizu Celovca na Koroskem za novo leto 1910. Vec pove upravitelj „Stajerca.“ 772

že 50 let obstoječa, dobro idoca

trgovina z mešanim blagom

789 v veljem farmem kraju spodnje Štajerske v neposredni bližini cerkve, se da v njejem in pod dobrimi pogojmi. Več se izvede pri upravi „Stajerca.“

Krepki učenec

se sprejme v unijarski delavnici g. Jos. Goruppi v Ptaju. 26

Bližu cerkev na Hajdinu se proda hiša

ali pa se odda v njejem z 2 oraloma zemljo pod lahkim pogojem. Oglaša se naj pri Red. Weis, pos. na Zg. Hajdin pri Ptaju št. 14. 10

Zdrave delavke

tudi delavci dobijo v tovarni za utgajalce Matija Rast pri Mariboru trajno in dobro plačano delo ter tudi prosto stanovanje 808

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhoto, tečenje iz nosa, sumanje pa usnje in angustijo tudi ako je že zastaran. Steklencu stane 2 gld z navadnim o uporabi. Dohiba se samo v lekarni. 706

Apotheke „Zar Sonne“, Jakominičeva 24, Gradec.

Želodčna esenca

napravljena v Augsburgu od

J. G. Kiesow.

To sredstvo je splošno priznano, poveča appetit in pospešuje prebavljanje.

Brez recepta v vseh apotekah in steklenicah po K 1-20 in K 2-40 dobiti. — Svarilo: Zahtevajte izrecno ime Kiesow!

Zaloge: Ptuj: apotekar pri zlatemu jelenu; Maribor: Marija Pomagaj apoteke; Cejje: Marija Pomagaj-apotekar.

Ozdravi pijančevanje, predno krši pijanec postavo.

Reši ga, predno je alkohol njegovo zdravje, veselje do dela, in premoženje uniči ali pa predno da napravi smrt rešitev nemogočo.

Coom je surogat za alkohol in napravi, da zaničuje pijanec alkoholne pijače.

Coom je popolnoma **neškodljiv** in vpliva tako intenzivno, da se ozdravijo tudi močno navajeni pijanci.

Coom je najnovejše, kar je znanost v tem osrnu napravila in rešilo je to sredstvo že tisočere ljudi iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se lako razstoli, katerega torej n. p. gospodinja lahko svojemu možu in jutranji pijaci da, brez da bi kaj opazil. V največ slučajih dočitki splošne ve, zakaj nakrat spirit ne more vživati, temveč misli, da je preoblo vživljanje istega vzrok, kakor se mnogokrat ne mara več jedila, katerega se je preveč vživilo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno ta pri izkušnji propade: čeprav ni pijači preveč udan, oslabi alkohol vendar njebove močnega. Sploh naj bi vsakdo, ki nimá dovolj volje, da se vzdruži vživljanja opojnih pijač, vzel dozo „Cooma“. Le-to je popolnoma neškodljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mnogo denarja, katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

Coom-preparat košta 10 kron in se podlje po povzetju ali naprej-plačilo samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vnm., poštne karte z 10 vnm.

Pohištvo

v veliki izberi, politrano, mat in lakirano, vloge za postelj, matraci, blazine, tubne, postelske odee, preproge iz Špic itd., divani, zofe, stoli po najnizjih cenah tudi na obroke priporoča

P. Srebre, Maribor

Tegethoffstr. 23.

6

Z znakom **Gumi-tran** je od 1886
„Seehund“ za čevlje

varov, usnjata mast

in jih naredi trajne, mehke, neprodorne za vodo; pri temu se jih lahko vasksi; ta mast je zelo hvali. Dokler se poviša v dozah s 10 h in vrednih Edina fabrika: J. Lorenz & Co. Eger na Č.

Vaša mast za usnje „Gumi-tran“ me je zelo zadovoljila, je presegla vse pričakovanja in jo lahko vsakomur najtoplje priporočam. Podljite mi obenem še 4 doze.

Hundnam, 18. 11. 1898. E. Dietrich, star. komandant.

Pravi domači zaklad

je naša „gratis-knjiga“, katero ponudimo vsakemu trpežemu človeku. Iz te zanimive knjige potegnili bodojo mnogi ljudje točko in blago, kateri so morda preje svojo bledočo za neodzdrjavljivo smatrali, ker so govorila po napadnih potih svoje zdravje skali. Elektrika pa, zlasti galvanični trajni tok, je najboljše sredstvo v boju zoper splošno slabost človev, revmatizem, trčavanjam, neratnenjem, glavobolu, pomazvanju spanja, nerdenemu odvajjanju, vtrjenju, slabosti vsake vrste in raznih telesnih bolezni. Popisali smo v celo zanimivo knjizico nadajo zdravljenja in posljemo vsakomur, ki se na nas obrne.

gratis in franko

v zapeti kuverti, brez vsake zaveze, to brošuro. Nikdar se bo na Avstriji tako vredno knjigo občinstvu zastonj ponudilo.

Elektro-terapeuтиčna ordinacija,
Dunaj, I., Schwangasse 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon za brezplačno knjigo:

N. spr. 2.1. 10
elektro-terapeuтиčna ordinacija

DUNAJ, I., Schwangasse 1, mess. odd. 74.

Prosim, pošljite mi knjigo: „Krapava e moderni elektro-terapiji“ zastonj in franko pod zapeto kuverta.

Ime:

Naslov:

Cepljene trte

dobro raščene z bogatimi koreninami, Burgunder, Riesling, Gutedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugiser, Muskateller in Ruländer v velkem in malem se dobijo pri

■ P. Srebre v Mariboru ■

Tegetthoffstrasse 23. 5

Mesto 40 K samec 7 K „Gemsbart-u“

pod. Jelenova brada. novo, zelo lepo, lassi 14 cm dolgi, z lepim okvirjem iz starega srebra, in Hubertus-križom, skupaj zato 7 K. Lassi in „reis“ pod garancijo na, turno pristno.

Prijetnosti zakup podje po pozivju:
Fenichel, Gemsbarthbinder, Dunaj IX.
Altmüttergasse 3/41.

Mnogo priznanjevalnih pisem. 34

Pridni ljudje (Inwohner)

ki se razumejo v vseh kmetijskih delih, se sprejmejo pri 38

Maksu Straschill v Ptuj.

Vsako množino

vinogradniških kolov

iz borovca. 2 m dolgih in 3 cm močnih, kupi mestna uprava Ptuj.

Zadnje ponudbe v mestno žago v Ptaju. 39

Mnogo sreče v novem letu

želi svojim prijateljem in odjemalcem

WILHELM BLANKE

tiskarna, knjigovarna in knjigotržnica

v PTUJU. 19

Srečno novo leto 1910! Karl Ackermann

trgovina z zlatim in srebrnim blagom
PTUJ. 33

Srečno novo leto

želi vsem svojim znancem in prijateljem

Josef Goriupp

usnjarska delavnica, Ptuj.

Obilo srečo v novem letu 1910

želi svojim cenjenim obiskovalcem

Josef Körner

frizer in brivec v Ptaju.

Vse dobro za novo leto

svojim odjemalcem želi

- - Franz Vogel - -

trgovina s steklenim blagom

v PTUJU. 18

Vsem svojim kupcem želi najsrečnejše novo leto

Hans Wouk

trgovec v Poličanah.

Sreče in veselja l. 1910

vošči svojim kupcem

Vinzenz Leposcha

trgovina s špecerijo in železjem

v PTUJU. 20

Srečno novo l. 1910

želi svojim znancem

parna pralnica in mestna kopalj v Ptaju.

21

Mnogo sreče za novo leto

želi in se priporoča za bodoče

ANTON MASTEN

krojaški mojster

v Ptaju. 22

Obilo sreče za novi leta

vošči in se za naprej pripreča

JOSEF GSPALT

trgovina z zlatim in srebrnim blagom

v PTUJU. 23

Srečno novo leto!

Jakob Matzun

lastnik „Ringofna“, trgovina z lesom in

premogom. 24

Srečno novo leto!

Paul Pirich

fabrika za usnje v PTUJU. 26

Mnogo sreče l. 1910!

Dr. Augustpl. Plachki

advokat

v Ptaju. 29

Šparkasa

d. k. kamornega mesta

PTUJ

želi vsem svojim prijateljem

najsrečnejše novo leto 1910. 30

Obilo srečo l. 1910

želi in se priporoča za naprej

SADNIK & KRAKER

trgovina z manufakturnim blagom v Ptaju. 31

Mnogo sreče v novem letu

vošči svojim odjemalcem

Josef Ornig

pekarija, trgovina z moko in soljo

v PTUJU. 32

Veselo novo leto

želim

vsem svojim kupcem in se priporočamo tudi v novem letu za nadaljnjo postrežbo.

Brata Slawitsch

trgovina v Ptaju. (Florianiplatz). 7

Veselo novo leto

želim vsem svojim zvestim kupcem! Pridite nas tudi v novem letu mnogočas obiskati!

Trgovina brata Slawitsch

(filialka)

Karl Heller. Franz Slawitsch. 8

Veselo novo leto

želim vsem svojim častitim odjemalcem. Hva'ra za Vaše zaupanje kot kupci. Zagotavljamo Vam tudi, da postrežemo i zanaprej pošteno in dobro.

L. F. Slawitsch & Heller

trgovina z manufakturnim blagom v Ptaju. 9

Vsem svojim kupcem želi

srečno novo leto

Viktor Schulfink

trgovina z špecerijskim blagom v Ptaju. 11

Srečno novo leto

želi svojim odjemalcem 12

○ Franz Höning ○

trgovina s kratkim in širokim blagom v Ptaju.

Obilo sreče v novem letu

vošči vsem svojim prijateljem 13

Josef Kasimir

trgovina s špecerijskim blagom v Ptaju. 14

Mnogo sreče l. 1910

želi svojim kupcem

Franz Makesch

trgovina z zelenjem

v Ptaju. 15

Srečno novo leto!

Artenjak & Schosteritsch

trgovina s špecerijskim blagom

v Ptaju. 16

Mnogo sreče l. 1910!

Joh. Scholger

trgovina z mešanim blagom

Breg pri Ptaju. 16

Srečno novo leto!

Josef Pirich

fabrika za usnje v Ptaju. 17

Leto 1909 — in mi.

Novo leto je zopet prišlo in ob njegovem začetku se spodobi kratek pogled nazaj. V vredem političnem boju človek marsikdaj pozabi na hipne, čeprav važne pojave, naj si bodejo potem iz lastnega ali iz nasprotniškega tabora. Že zato hočemo napraviti pogled nazaj v preteklo leto 1909.

Mi naprednjaki nepremagane „Štajerc“ stranke smo storili v preteklem letu svojo dolžnost. Napor in število nasprotnikov se je podvojilo in potrejilo, ali mi nismo ničesar izgubili. Nasprotno, prav lahko trdim, da smo mnogo pridobili in da plapola i zanaprej zelena naša zastava nad pogumno četo bojevnikov... Vsega našega gospodarskega dela ne moremo v tem kratkem pregledu popisati. Potrebovali bi celi list, ko bi hoteli le v širokih potezah ponavljati, kaj in koliko koristnega gospodarskega dela je izvršil redimo le naš napredni okrajni odbor ptujski z neuromnim, delavnim svojim načelnikom Ornigom. Koliko bi morali tudi pisati, ko bi hoteli objaviti gospodarsko delo štajerskega in koroškega deželnega zborna, naših naprednih okrajnih zastopov in občinskih odborov, naših trdnih in poštenih šparkas itd. itd. Tekom leta smo to vsaj deloma popisali in zato ne moremo tega ponavljati. Lahko pa rečemo ob koncu tega leta v polnem prepričanju: Povsod, kjer so naprednjaki na krmilu, se je v gospodarskem oziru obilo dela izvršilo; tam ni bilo nobenih polomov, tem se ni gledalo na politiko, tam je vsakdo svojo ljudsko dolžnost storil. To je dejstvo, katerega zamorejo le lažniki utajiti!

Kar se pa tiče našega političnega delovanja, ostali smo naprednjaki na svojem starem stališču: boj proti vsemu narodnemu hujskanju, kajti le na tej podlagi se zmore doseči boljšo gospodarsko bočnost...

Glavno delo v preteklem letu so nam dale svedova volitve. Na Štajerkam kakor na Korotekem so se namreč izvršile deželnosborske volitve, pri katerih smo sodelovali in obilo uspehov dosegli. Nadalje smo imeli velevažne volitve v okrajni zastop ptujski, proti kateremu so naprotiški še leta sem na grozovito nezramni način bujakali. Te volitve so pa vkljub temu končno z popolno načelo usmago. Istopotno volitve v nekaterem drugem okrajnem zastope in v celo vrsto občinskih odborov. Povsod smo dokazali, da svimmo in da nas še nikdo ni premagal.

V naslednjem podamo v kratkih besedah glavne točke, ki so vredno zabeleževanja in ki omenijo naš boj za ljudstvo v preteklem letu:

Leto 1909 se je pričelo z laživo borbo proti napredni šparkasi v Brežicah, ki je pribajala gotovo iz krogov tamšnjega posojilnika. Zemali smo pa tej posojilnik takoj nota, da se jih še zdaj ne upa odpreti. Dokazali smo namreč na podlagi števil, kako gospodari prvačka posojilnica s tujim denarjem.

Ko je prišla postava glede arbarskih volov v državni zbornici do glasovanja, ni „nasredni“ poslanec Ježovnik proti nje glasoval. Pač lep kmetski zastopnik!

Svoj čas se je ustanovilo proti našemu lista „Slov. Štajerc“. Ko je ta vsied nekih umazanih stvari poginil, ustanovil se je „Novi slov. Štajerc“, seveda v Ljubljani. Ali tudi ta je poginil in na njegovo mesto je stopila ljubljanska „Sloga“, plačana v proslavo hofrata Ploja. Ravno v tem času so pa naš „Štajerc“, nadalje okrajni odbor ptujski in končno tudi nemško društvo v Ptaju očitali hofratu Ploju javno neesramno laživost in obrekovanje in ga pozivali, da naj se tega očitanja opere. Moč tega do danes ni storil...

Ptujski minoriti so v tem času februarji in to tudi pri protestantih.

Istopa meseca (januarja) so prvački nahujščani fantalini v Jurovcu napadli nemško društvo. Stirje teh „narodnih“ pobalinov so bili obsojeni na teko ječo od 3—5 mesecov. Prvak Klinec v sv. Barbari v Halozah pa je dobil 4 meseca ječe, ker je še pobijjal in cesarja žalil.

V tem času je izšla tudi 1. številka Spin-dlerjevega „Narodnega dnevnika“.

Istopovi prvačkega hujskanja so se pokazali tudi v tem, da so pri Ptaju zagrijenci napadli bolanega g. Kasimirja in ga ranili. Da se bolje odlikujejo, pričeli so nositi prvaki črnogorske čepice.

Meseca februarja je naznani „Štajerc“, da je računal prvački advokat dr. Brejc za eno pismo 6 K 11 h (!!).

Občinske volitve v spodnji Pulskavi so končale s popolno znago naprednjakov.

Celovski „Mir“ je naznani, da toži prvački dr. Brejc našega urednika g. Linharta. Ali dr. Brejc si je stvar premislil. Vedel je, da mu Linhart svoje trditve lahko dokaze in je raje tožbo ustavil.

Istočasno bil je obsojen vodja pisarne dr. Benkovič v Brežicah neki Agrež zaradi žalitev mestne policije na 14 dni zapora.

Prvački „profesor“ Zelenik je tožil urednika Linharta, ker mu je ta v „Štajercu“ razne stvari očital. Prvič je bila razprava, ki bi se imela izvršiti pred porotniki, preložena. Ko bi drugič moral priti do razprave, je Zelenik v zadnjem hipu tožbo brezpogojno umaknil in raje vse troške plačal.

V tem času so tudi prvački poslanci zakrivili, da se je državni zbor zaključil, brez da bi izvršil prepotrebnega gospodarskega dela.

Pri občinskih volitvah v Podčetrteku so naprednjaki zmagali. Klerikalci so dosegli, da je bil kapelan Schewidi iz Ptuja prestavljen, ker ni pustil otroke za politiko zlorabljati. Urednik „Mira“ pa je bil zaradi žaljenja nekega naprednjega učitelja na 100 K globe obsojen.

Marca sta bila ptujska prvačka Brencič in Muršec obsojeni zaradi tepeža s policajo in javnega nasilja i. a. prvi na 3 tedne teške ječe, dragi na 10 dni zapora.

Prvački odvetnik dr. Vrečko v Celju je puštil nekega vbogega slovenakega kmeta zaradi 13 vinjarjev zarubiti (!!!).

Prvački dr. Povalej, kateremu sta „Marb. Zeitung“ in „Štajerc“ vse mogode lumparje očitala, je potegnil tožbo proti prvemu listu brezpogojno nasaj.

„Konzum v Hrastniku“, za katerega je deloval znani poštenjak Roč, je prišel v težave.

Istopaščo je Ploj v državnem zboru nastopal proti regulaciji Drave.

Marca in aprila meseca izvršile so se tudi razne občinske volitve. Napredni volilci so zmagali v občinah Makovje, spodnji Gasteraj, sv. Trojica sl. g., Konjice. „Štajerc“ stranka je tudi odločno sodelovala pri deželnosborskih volitvah na Korotekem, katere so tudi končale s popolno zmago naprednjakov. Urednik Linhart sodeloval je v tem volilnem boju kot govornik pri shodi na Trati in v sv. Marijeti pri Borovljah, katere sta izborno izpadla.

Aprila sta napadla dva od prvakov nahujščana fantalina v sv. Nikolaja pri Velikovcu nekega naprednjaka in ga ranila. Obsojeni sta bila na 3 dni zapora in 100 K piščala. Istopaščo je političnega sovraštva sta dva prvačka fantalina v Žitarivasi z notimi raznesenila nekega naprednjaka.

Pri občinskih volitvah v Slov. Bistrici so zmagali naprednjaki. Istopaščo se je vrnila po izredno hadem in vrednom boju velika napredna zmaga pri volitvah v okrajnem zastopu ptujski.

Medtem se je pojaval v Šoltanju grozni de-narni polom prvačkega Vođnjaka in njegove posojilnice, pri kateremu je tudi zadrža čes 100 tisoč kron izgubila.

„Mir“ je bil obsojen na 60 K globe zaradi žaljenja nekega naprednjega učitelja. Zaradi septembervih dogodkov so prvački planili na urednika Linharta, ki je bil najprej tudi na 8 dni zapora obsojen. Ta sodba se je pa razveljavila in je bil Linhart v enem slučaju oproščen, v drugem pa na 30 K globe obsojen. Linhart pa je očital prvačkim pričam javno, da so hoteli ali nehoteli po krivem priseglo, brez da bi se te upale tožiti.

Medtem so se bližale deželnosborske volitve na Štajerskem. Naša stranka je postavila v 4 okrajnih kandidata. Uspeh je bil zadovoljiv. V nekaterih okrajnih smo dobili jako veliko glasov, v marenberškem celo več, kakor

vse prvačke stranke skupaj. Hofrat Ploj je v teh volitvah propadel.

Načelnik dr. Kukovec je bil zaradi žaljenja časti na 100 K obsojen. Klerikalni poslanec Terglav istotako na 50 K globe.

V tem času so imenovali občine Sv. Bol-feng, Biš, sv. Elizabeto in gornja Pristova župna in Orniga za častnega občina, občini Jiršovec in Vinterovec pa sta mu izjavili zahvalo.

Dr. Brumen je tožil urednika Linharta, ker ta nekoga njegovega popravka po § 19 ni objavil. Pred sodnijo pa je bil Linhart oproščen, dr. Brumen pa je moral stroške plačati. Tudi dr. Kronvogel je vložil proti uredniku Linhartu tožbo tožbo, katero je pa pozneje brezpogojno nazaj potegnil.

Pri volitvah v okrajni zastop Laškitrgu so naprednjaki po težkem boju zmagali.

Prvak Pirnat je moral za odprišanje prosti, ker so ga naprednjaki zaradi žaljenja tožili. Junija meseca se je izvršila pred mariborskimi porotniki velika obravnava v tožbi dr. Brejca proti uredniku Linhartu. Toženi urednik je bil popolnoma oproščen, dr. Brejc pa je moral vse ogromne troške plačati.

Pri občinskih volitvah v Pohorju pri Hočah so naprednjaki zmagali.

V tožbi minorita Vavpotič proti uredniku Linhartu je bil zadnji popolnoma oproščen. Vse skupaj so bile 3 obravnave.

V ptujskem okraju so prvački zagrijenci iz političnega sovraštva na raznih krajih sadno drevje ob cestah uničevali.

Julija meseca je označil avstrijski cesar prvačko politiko za skandal in sramoto. Pri sprejemu škofa v sv. Urbanu so črni klerikalci anel cesarsko zastavo...

Istopa meseca so prvački poslanci po Šošterščevi komandi razbili državni zbor.

Ko se je izvršila velikanska toča v ormožkem okraju, so napredni poslanci (Ornig, Marckhl in Malík) takoj vse storili, da se ljudstvu pomaga. „Štajerc“ je pribel podporne dežorce nabirati in je nasrel okroglo 1300 K.

Dr. Brumerov rekurz proti oprostitvi urednika Linharta je bil zaživen. Kaplan Kristovič v Ribnici je bil zaradi volilne sleparje obsojen na 50 K globe in 5 let izgube volilne pravice.

Minorit Vavpotič je bil na zahtovo naprednjakov iz Ptuja prestavljen. „Štajerc“ je objavil grozilna pisma župnika Vogrinc v sv. Barbari. Klerikalni kmet Roč je bil obsojen zaradi volilne sleparje na 50 K globe in 6 let izgube volilne pravice.

Pri občinskih volitvah v Vojniku so naprednjaki zmagali. Prvački duhovniki so cesarskih slavnosti avgusta meseca niso udeležili. Pri volitvah v občino Paternon na Korotekem in v okrajno bolniško blagajno v sv. Lenartu sl. g. so naprednjaki zmagali. Istopaščo pri volitvah v krajin Šolski svet Razvaje in v občino Bela na Korotekem. V Šolsah je oblast prvački krajki žolki svet razpostila.

Septembra je bila nova nemška šola v sv. Lenartu dokončana. V zadnjih rekurzih v raspravi Vavpotič proti Linhartu je bil zadnji popolnoma oproščen.

Nemška šola v Hrastniku je dobila po zaslugi posl. Marckhl pravico javnosti.

Medtem so pridelci prvački tudi v deželnom zboru svojo politiko rasprajanja nadaljevati. Ročkar je javno saheval: „Odtrgajte nas od Štajerske!“

„Štajerc“ je dr. Brumen dokazal, da je ta eno pismo K 4-50 računal. Pred mariborskimi porotniki prišlo je do 1. rasprave v tožbi župnika Ogriseka proti uredniku Linhartu. Rasprava je bila preložena. (Kakor znano, vrčti bi se imela čes 3 meseca, ali tudi dragič je bila preložena; tako se bodo vrčilo prihodnje leto, aka se jo ne potegne nazaj!).

V deželnem zboru je izrekel dr. Korošec kritik besede: „Dosejate se bali za privilegije, ali bali se bodete tudi za vašo osebno lastnino“. Dr. Benkovič je zapustil Brežice in se naselil v Celje. Župnik Seržnik v sv. Petru pri Grafensteinu je bil obsojen na 1 mesec zapora in 6 let izgube volilne pravice, to pa zaradi volil-

ne sleparije. Dva njegova tovariša sta dobila po 3 dni zapora.

Oktobra se je zgodil veliki polom v klerikalnem konzumu v Šv. Jurju (zadnji konzum). Pred sodnijo v Celju dobil je Vošnjak zaradi poloma v Šoštanju 2 meseca ječe.

Na prizadevanje posl. Orniga in Stigerja se je izvrnil prvi korak za veliko melioracijo v okraju Fram, Slov. Bistrica, Cirkovce, sv. Lovrenc do Lancove.

Prvački učitelj Slemenšek v Breznu bil je obsojen na 15 mesecov ječe (zaradi nenavnih zločinov).

"Mir" je poročal, da tozi občina Sele urednika Linharta. Občini pa je zmanjkalo poguma in je vsa tožba v vodo padla. Oblast je "narodni dom" v Grebinju zaprla.

Zupnik Sušnik je bil zaradi krivega pričevanja na 4 mesece ječe obsojen. Prvački dr. Bratkovč v Slov. Gradcu pa je vrgel enega kmeta iz sodne dvorane.

Decembra meseca se je v državni zbornici zopet o "Štajercu" govorilo. Istega meseca sta prišla "Straža" in "Slov. Gospodar" pred poroto. Frančiškan Murn je dobil 6 tednov zapora, urednik "Straže" pa 40 K globe.

Pri občinskih volitvah v Hočah so naprednjaki zmagali. Istopako so zmagali naprednjaki pri volitvah v Ormožu z 159 proti 58 prvačkim glasovi.

Urednik Linhart je govoril na shodi v Hudisah in Št. Iiju (Koroško), ki sta se oba izborne obnesla.

Leto se je zaključila z zmagami naprednjakov v občinah Brežice, Pohorje na Štajerskem in Grebinj, Maria-Gail in Ebenthal na Koroškem.

Podali smo kratek pregled najvažnejših dogodkov. Naši čitalci bodoče izprevideli, da smo mnogo dela izvršili. In zmaga je bila pri naši zastavi! Tako pa naj bodi tudi v novem letu!

Somišljeniki!

Leto dni je zopet preteklo in "Štajerc" stopa pred Vas s trdnim preprtičanjem, da ste bili doslej z njim zadovoljni in da mu boste i v bodoče zvesti ostali. To pač lahko pordarjam, da kar smo obljudili, to smo tudi držali! Naše geslo je in ostane:

resnica,

pa naj bode lepa ali grda, naj nas zato hvalijo ali proklinajo, — mi smo se resnice držali, mi se je še danes držimo in storili bodemo to i zanaprej! Zato pa pravimo: Kdor noče resnice držati, ta naj se le naroči na prvačke liste! V naših vrstah je prostora le za prijatelje resnice.

„Štajerc“

se bode v bodočem letu strogo držal svojega sedanjega stališča. Brez ozira na otročje pavoke, da smo „nenčurji“ in „brezverci“, hodili bodočno svojo pot naprej, ne da bi le za toliko po-nehal, kolikor je za nohtom črnega. Naš program ostane vedno ednak in se glasi:

Proč z vse nekrečno politiko! Bodenost kmata, obrtnika in delavca leži v gospodarskem delu! Slovenski in nemški naprednjaki, združeni roku v roki, bodejo zmagali!

To je naše mnenje, za katerega se bodočno borili tudi v bodočem letu. Kar odkrito povorno, da bodočno peljali odločni boj proti vsem, ki hočejo na troške vbojega ljudstva dobro živeti, ki sramotijo slovenako ljudstvo v javnosti, ki nas hočejo podprtiti v vreči pod poplate politikujočega farja ter prvačkega dohtarja . . .

Zvesti ljudstvu, zvesti kmetu

hočemo ostati! Zato pa Vas kličemo na delo, Vas vse, ki se ne bojite trinogov, ki čutite propalost prvačke politike, ki poznate lakoto, ki morate krvavo delati za košček kruha, — Vas kličemo in dramimo:

Na delo za naš list!

Nabirajte novih naročnikov, poravnajte zaostalo naročnino, zahtevajte list v kavarnah, go-

stilnih in brivnicah, razširjajte ga! V nobeni hiši, ki napredno misli, ne sme "Štajerc" manjkat!

Tri (3) krone

kočta "Štajerc" za celo leto! To malo svoto pač vsakdo lahko žrtvuje!

Na delo, somišljeniki!

Izkušnje glede zatiranja kužnih bolezni pri teletih.

Posestnik Burgdorf iz Emmeringa piše v "Poročem, kmet, društvo", izhajajočem v Berlinu, o zatiranju kužnih bolezni pri teletih naslednje: "Skoraj neverjetno je, kako se hvalijo in pripovedajo vsa mogoča sredstva zoper drisko pri teletih. Ako pogledamo natančno škodo, ki jo napravlja driska, nalezljivo vnetje popkovine in vretje pluč pri teletih in koliko se izda za sredstva zoper prejnavene bolezni, potem se mora vsakdo kar čuditi, da ne ukrenejo javne oblasti prav nesares, s čimer bi se razširjajo teh bolezni omogočili. Oblasti bi morale poskrbeti za to in takoreč prisiliti vsakega živinoreca, da mora nazaniti vsak slučaj prejnavene bolezni takoj pristojni oblasti. Glede teh bolezni bi morali veljati enaki strogi predpisi, kakoršni so v veljav glede kužne bolezni v gozbi in na parkljah, glede prečiščenja kuge itd. Po mojem in mnenju vsakega izkušenega živinoreca je gotovo tako podvireči se strogemu nadzorstu javnih ob avt., nego mirno gledati, kako brzo se kužne bolezni širijo in živino polagomo moré. Strogo bi se moralo paziti, da bi se kužne bolezni ne širile, če že ne raži drugega, vsaj sled tega, ker če napadejo mlado živino, ista zaostane v rasti in hudi.

Na tukajšnjem posestvu, za katerega se kupuje krave v glavnem le zato, da se dobiva od njih mleko, se je zaneslo s kupljenimi kravami telečjo drisko v enem letu trikrat, a nalezljivo vnetje popkovine enkrat v hlev. Kakor hitro smo opazili znamenja kakšne kužne bolezni, ločili smo božno živino takoj od zdrave. Božno živino smo dejali v hlev za bolnike, in hlapci, ki so oskrbovali božno živino, niso smeli k zdravi živini. Ako je bilo le mogoče, se je prodalo oboločeno živinu mesuru se preden je shujalo. Hlevne, v katerih je bila božna živina poprej, se je takoj nato, ko se je živino preložilo, prav korenito očistilo. Tlak hleva je bil iz kamnitih plošč ali skril. Najpoprepj smo razpokali med skrilni dobro začili z apnenim belečem, a ne le razpokali, ampak tudi tlak smo obilili tako močno z belečem da je belež živini skril med parčki, ko smo postavili živino na meso. Stene hleva smo vno vič pobobili z belečem do sine visičine, kar mora doseči teleta; pa tudi vso hlevsko opravo smo pomodili v beleč ali pa smo jo omili z vodo, v kateri se je rastopila soda. Služabniki so si morali omiti čerke s kreolinovo vodo in oprati si obleko čisto. Brezim kravam, ki so prišle slučajno z bolnimi teleti v dotiku, omili smo zadnji del života, vime itd. s kreolinom. Uspeh, ki smo ga z tem dosegli, je bil jako povoljen. Teleta, ki so se storila pozneje, so bila čvrsta in zdrava in taka, da smo jih dali labiko za meso ali pa pridržali za rejo.

Vsakrat, ko kupim druge krave, poskrbim za to, da bodočno, preden se jih dena v hlev, po apnenem beleču in da se jih omije vime s kreolinovo vodo. Uspeh, ki ga dosežem s prejnavenim ravnanjem, je v primeri z zgubami, ki sem jih imel poprej, prav izdaten in hlevski osnativosti hleva, v katerih so bila teleta poprej, brez vsakega povlečja po prejopisanem načinu. Sami primajo, da se labiko z malimi troški obvarjuje velike zgube, katera je poprej nastala vsled bolezni telet.

Ce se razpokle v tlaku korenito prestrjejo in zalijejo nato prav močno z apnenim belečem, se pomore ne le te bakterije, kakoršne provozajo na pr. sulico ali jetiko, ampak tudi takine, ki tiče skrite v globični hlevskem tlaku, ker oni provozujejo vrančni prisad, gnatje parčki in dle, in če bi jih apno tudi ne umorilo, zapre jih vsaj pot do živine.

Naj se toraj, ko ni nujnega dela ne na kmetiji, prestrjejo korenito vse razpokle v hlevskem tlaku in hlev razkuhi, tudi če živina ni obola. Korist, ki se doseže s takim delom, bo gotovo veliko večja, nego bi se dosegla s kakim drugim delom. Žal pa, da se najde se mnogo takih ljudi, ki se takega dela ne polotijo radi, zato bi bilo zelo umestno, aki bi se živinoreci potom zakona primorali, nazaniti vsak slučaj prej opisanih kužnih bolezni pristojni oblasti in ta naj bi jih prisilila, da bodo razkuhi.

Gospodarske.

Kdor vradi orehe pred zimo, poleg mu orčova jedra navadno misli. Zato je bolje, če se vzame kak zaboj, ga na raznih krajih navrta, dene nato na dno zaboja plast peska, nanj plast orebov in nadaljuje na ta način z vlaganjem dodelj, dokler se ima še kaj orebov, osmora dodelj in zaboj polni. Nato naj se vzame pokrov in mu zvrta nekoliko luknji, ga potem pribije in zakopuje zaboj par cm v zemljo. Ker pa ne sime dno zaboja ležati na zemlji, naj se dene na dno izkopane jame nekoliko debelejšega gruša, da se bo deževnica odcejalja. Kako hitro se zemlja spomladi razpusti ali odta, naj se pripravijo lesice in posadijo v nje orehi na razdalju 25 cm po 4 cm globoko v zemljo.

Predeu se vino pretaka, je dobro, da se sejge v kleti nekoliko žvepla, ker se pomor z žveplanim di-

mom vsi škodljive glivice, ki bi lahko dospele med pretekanjem, okna naprodajo zapro in razpoke zadela s papirjem. Nato naj se vzame kakšna staro košica, katera se napolni z žrjavico ter postavi na takoj mesto v kleti, kjer ni nevarno, da bi se kaj utrgalo. Potem se natrosi na žrjavico nekoliko žvepla in nato gre iz kleti ter vrata zapre. Pasti naj se klet napredje do dobra prezrači in nato naj se začne s pretakanjem.

Naš koledar — izšel!

Gotovo bodo vse somišljenike in prijatelje razvesila vest, da je "Štajerčevi kmetski koledar" za leto 1910 že izšel. In lahko rečemo, da je letošnji koledar v vsakem oziru boljši in večji nego prejšnja dva leta, odkar izhaja. Ves koledar obsega skupno 144 strani, 9 člankov, 11 povestij, 2 pesni, kalendarij, seznamek sejmov, poštne tarife in kolektna lestvice, male vesti ter 12 slik. Vsebina našega letošnjega koledarja obsega tole: 1. Leto 1910. — 2. Kalendarij. — 3. "V tretjo leto". — 4. "Dan pladča", spisal Karl Linhart. — 5. "Napredek", spisal W. Ernst. — 6. "Na grobu Jožeta II.", spisal K. L. — 7. "O gnijenju travnikov z umetnimi gnijili". — 8. "Na morju", spisal K. L. — 9. "Prebivalstvo zemlje" (z sliko). — 10. "Šteli nagaja", spisal K. L. — 11. "Vbogi vrabček", spisal Peter Rosegger. — 12. "Gora in dolina", spisal A. v. Auerswald. — 13. "Resnična povest", spisala Mary Koch. — 14. "Od vsega največje" (z sliko). — 15. "Usodepolne hlače", spisal Fr. Lunzer. — 16. "Starji konj", spisal Emil Zola. — 17. "Nekaj o naših poslih". — 18. "Domači advokat". — 19. "V kmetskih suknji smo vsi tovarši", spisal L. v. d. March. — 20. "Lastni stroški pridevanja mleka", spisal dr. P. Schappli. — 21. "Mi z dežele". — 22. "Od domače grude", spisal Anton Gitschaler. — 23. "Iskal je zlato", spisal A. A. Nasaf. — 24. "Naprek za staro oravdo", nekaj napredne pridige, spisal Štajerčevi Pratikar. — 25. Male vesti. — 26. Poštne itd. — 27. Seznamek sejmov na Štajerskem in Koroškem. — 28. Izserati. — Kakor se vidi, je vsebina našega koledarja letos izredno bogata. Zato smo morali tudi koledar za celih 16 strani povečati. Tudi lepe slike smo dodali, da vstrezeno vrhun svinjim somišljenikom. Cena pa je koledaju ednaka ostala. Štajerčevi kmetski koledar za 1. 1910. kočta namreč samo 60 vinarjev, s poštnino vred pa 70 vinarjev. Teh 70 vinarjev ali 35 krajcev jezida pač vsakdo lahko za takoj veliko, zanimalivo, zabavno in ponučno knjigo. Kdor vzame 10 koledarjev, dobí — nega zastonj. Opozorjam na to naše zaupnike . . . Tako posljemo naš koledar tudi letos s trdim zaupanjem v svet, da ga bodo ljudstvo z veseljem sprejelo in naprej dajalo. Naročite se, kupujte koledar in agitirajte zanj! Vai na delo!

Srebrena zvezčna budilnica	
(znamka Jungfrau), 21 cm. visoka, nikelj ali bakar, 30 uram, budi izredno glasno, dačet doberi srebrni zvezec, najboljši in najglamnejši budilnica.	
Cena 1 komada	K 5.—
Mavzna budilnica	.. 2.—
Z dvojnim zvoncem	.. 3.—
Z svetlo efencico	.. 4.—
3 leta garancija. Izmenjava ali donar našaj. Potrdje po povzetju 639.	

MAX BÖHMEL, DUMAJ
IV, Margaretenstrasse 27/27
urar, sodob. zapis, očemvalje. Ustanovljena 1840.
Rabljave moj veliki časi in nad 500 silazki, kar nekaj vsega siljenja v kapljico namesto in franko p-uje.

Ceno perje za postelj in daune.

Eina kilo sivo, blazano K 2.—, pol-blazano K 2.50, belo K 4.—, prina mehko kot daune K 6.—, visoko-prina blaz., najboljša vrsta K 8.—, daune K 6.—, bele K 10.—, prain daun K 12.—, od 5 k na prej franko.

Max Berger, Decchenitz št. 1013, Böhmerwald.

inlet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blazinama pod glavo, te 80×68 cm, dovolj polna, z novimi stivimi, čednim in trajnim perjem K 16.—, podlažna K 20.—, daune K 25.—, tuhna same K 12.—, 14.—, 16.—, blazina pod glavo K 3.—, 5.—, 4.—, posljje po povzetju, zarav zastonj, od K 10.— naprej franko.

Genik o matracah, olejčkah, prevlečilih in vsemo drugemu blazinu za postelje zastonj in franko. Kar ne depade, se zameni ali donar našaj.

Telegram!

Cenjeni čitatelji! tega mnogo čitanega lista se opečarjajo na priložnosti nakupu pri pospani tvrdki; garantirano solidno, dober blago, izvirajoče iz konzernih mas, v sledi tega tako po ceni. Kar ne paže, se takoj bres zadrtka izmenja.

Za gospode: Cene v kronah.

Jigerstrajer, dvojna posa, preje 1.70, zdaj 1.10, iste s kožuhovim futrom pre 2.20, zdaj 1.50; Jigerove turistne straje brez kožuhovega futra preje 1.55, zdaj 1.35. Iste s kožuhovim futrom preje 2.60, zdaj 1.90. Dobre Jigerove spodne hlače, komplet velike, s kožuhovim futrom preje 2.20, zdaj 1.60. Dobre strikane jesenske zokne (nogavice) preje — 60, zdaj — 45. Gorke zokne iz avtne volne preje 1.70, zdaj 1.10. Lige straje za stekanje brez ali z ovratnikom, čisto lete ali z barvanimi prsa, preje 3.30, zdaj 2.30. Krasne turistovske straje z flanelo, preje 2.10, zdaj 1.50; še hujše preje 2.90, zdaj 2.20. Moderni ovratniki (krakenci) za gospode preje — 40, zdaj — 25. Ljubke žudne kravate ali masne, svilne ali temne, preje — 70, zdaj — 28; se boljše preje — 90, zdaj — 50; najnajlepše preje 1.20, zdaj — 90. Plavi ali ruvi barvnotri, tankevi, preje 3. — zdaj 2.20; se boljše preje 3.50, zdaj 2.70. Strikani moski življenci preje 1.90, zdaj 1.50. Lige straje za stekanje brez ali z ovratnikom, čisto lete ali z barvanimi prsa, preje 3.30, zdaj 2.30. Hlačni obesnosenjenci preje 1.90, zdaj — 70; se boljše preje 1.70, zdaj 1.10. Henryčevje z delčkim podplatom iz žage preje 1.90, zdaj 1.20, dolni bergergejer ali s cugom preje 1.80, zdaj 1.50. Krasne vremenski mantoljci iz kamelije, dvojne ali triške preje 1.90, zdaj 1.20. Prosim dolg načas. Dobre okoli strajce, komplet velike, preje 1.25, iste s katerim platinom s ščitnikom zatvenjem preje 2.20, zdaj 1.45. Flaneline straje zelo praktična nota, preje 2.30, zdaj 1.50. Iste z dolgimi rokavi, preje 2.70, zdaj 1.90. Krasni volneni ščitni, vse karne in navedene velikosti in, preje 9. — zdaj 5.50. H. preje 11. — zdaj 7. — III. preje 14. — zdaj 9. — Lige jesenske bluze I. preje 2.30, zdaj 1.50. H. preje 2.20, zdaj 2.30. III. preje 4.50, zdaj 2.80. Novi pasi za dame, preje 1.40, zdaj — 90, čisto fini preje 2.90, zdaj 1.40. Najnovejši reform-predpanski, preje 2.90, zdaj 1.70. Siroki gospodinski predpanski, dobrski plavi druk, preje 1.50, zdaj — 70; z dvignjena druka preje 1.90, zdaj 1.30. Siroki, dolni klet predpanski, preje 3.60, zdaj 2.70. Ne-mi puer-predpanski preje 1.20, zdaj — 78. Zarastrveni modere, preje 5. — zdaj 3. — Krasne ledene medvedne-garniture sprednjih hlač kral prej 5.50, zdaj 3.10. Lige klot-spodnjica, preje 2. — zdaj 5.50. Močne jesenske nogavice preje — 80, zdaj — 50; se boljše, preje 1.70, zdaj — 70. Krasni lošči za oblike, vse karne, 120 cm širok, preje 2.90, zdaj 1.45. Lige stoh za oblike, preje 2.70, zdaj 1.90; vse edinobravne karve. Naučni barbenti preje 1.15, zdaj — 75. Krasni kašmir na cev na glavo, preje 2.70, zdaj 1.50. Gorki sali za plavo, vse karne, preje 2.70, zdaj 1.50; se boljše preje 3.80, zdaj 2.70. Gorki domači devlji, preje 1.90, zdaj 1.18 z delčkim podplatom iz žage. Neči ščitni voljeni ščitni, preje 1.90, zdaj — 98, 120 cm široki. Kompletne velike hruščne hlače, preje 2.40, zdaj 1.50.

Za gospode: Cene v kronah.

Dobre strapečne straje iz tirolskega platina s ščitnikom, preje 1.90, zdaj 1.25, iste z katerim platinom s ščitnikom zatvenjem preje 2.20, zdaj 1.45. Flaneline straje zelo praktična nota, preje 2.30, zdaj 1.50. Iste z dolgimi rokavi, preje 2.70, zdaj 1.90. Krasni volneni ščitni, vse karne in navedene velikosti in, preje 9. — zdaj 5.50. H. preje 11. — zdaj 7. — III. preje 14. — zdaj 9. — Lige jesenske bluze I. preje 2.30, zdaj 1.50. H. preje 2.20, zdaj 2.30. III. preje 4.50, zdaj 2.80. Novi pasi za dame, preje 1.40, zdaj — 90, čisto fini preje 2.90, zdaj 1.40. Najnovejši reform-predpanski, preje 2.90, zdaj 1.70. Siroki gospodinski predpanski, dobrski plavi druk, preje 1.50, zdaj — 70; z dvignjena druka preje 1.90, zdaj 1.30. Siroki, dolni klet predpanski, preje 3.60, zdaj 2.70. Ne-mi puer-predpanski preje 1.20, zdaj — 78. Zarastrveni modere, preje 5. — zdaj 3. — Krasne ledene medvedne-garniture sprednjih hlač kral prej 5.50, zdaj 3.10. Lige klot-spodnjica, preje 2. — zdaj 5.50. Močne jesenske nogavice preje — 80, zdaj — 50; se boljše, preje 1.70, zdaj — 70. Krasni lošči za oblike, vse karne, 120 cm širok, preje 2.90, zdaj 1.45. Lige stoh za oblike, preje 2.70, zdaj 1.90; vse edinobravne karve. Naučni barbenti preje 1.15, zdaj — 75. Krasni kašmir na cev na glavo, preje 2.70, zdaj 1.50. Gorki sali za plavo, vse karne, preje 2.70, zdaj 1.50; se boljše preje 3.80, zdaj 2.70. Gorki domači devlji, preje 1.90, zdaj 1.18 z delčkim podplatom iz žage. Neči ščitni voljeni ščitni, preje 1.90, zdaj — 98, 120 cm široki. Kompletne velike hruščne hlače, preje 2.40, zdaj 1.50.

Za dom: Cene v kronah.

Lige heli zastori, 100 cm široki, preje — 90, zdaj — 45; se boljše preje 1.40, zdaj — 65. Stroški zastori, bordo ali zeleni, 2 krali, preje 3.80, zdaj 2.20. Dobri tepliki za hodi, preje 1.50, zdaj — 60; se boljše preje 1.40, zdaj — 35. Dobri trikot-platni, preje — 80, zdaj — 45. Modno kmetijsko platno I. — preje 80, zdaj — 60. Modno platno za rjave, celo širokost preje 1.40, zdaj — 60; se boljše preje 1.80, zdaj 1.30. Dobri oksfordi za sraj e, preje — 80, zdaj — 45; se boljše preje — 90, zdaj — 60. Flaneline odje za postelji, preje 3.80, zdaj 2.70. Odstopane odje, nlete ali barvane, futrane z dober voljno, preje 6.50, zdaj 4.50; najnajlepše preje 8. — zdaj 5.50. Gotove rjave brez šivanja preje 2.90, zdaj 1.90, čisto težke preje 3.60, zdaj 2.60. Lepo rumbarško platno, preje — 80, zdaj — 55. Dobri otroški predpanski za od 1—3 let — 50, 4—6 let — 70, 7—9 let 1.10, 10—12 let 1.45. Krasni plavi druk, lepo muščani, z hidrauliko svitom preje — 80, zdaj — 50. Dobri devlji druk preje — 50, zdaj — 65. Dobri skalični cajg, edinstveno širok, preje — 60, zdaj — 44; celo širokost za tubent preje 1.30, zdaj — 90. Lige raznate odje za omare iz »vika« platina 115×70, preje 8.90, zdaj 1.70. Krasni burek-garniture, 8 odje z. postelji, 8 odje z. mizami, bordo ali zeleni, preje 12. — zdaj 2. —, le lige preje 18. —, zdaj 12. —. Plavlo platno za predpanske, dvojne nit, preje — 90, zdaj — 65. Velične taline za nakupovanje, okrogli držaj, preje 1.70, zdaj 1. —. Gotove glavnate blazine iz čistega perja, dobrim napolniljem, preje 7. — zdaj 4. —. Ista talina preje 18. —, zdaj 12. —. Lige heli ščitni ročici z barvanimi atlaskovimi ročicami, pol tučata preje 1.70, zdaj 1. —. Dobre strapečne, »bantle« (Handtuch), preje — 60, zdaj — 35; se boljše preje — 75, zdaj — 45. »Leib- und Seelhoserl« s kožuhovim futrom v velikosti — 60 x — 10 vedno višje ceno. Krasne barvnotri oblike I. velikost 1.80 x — 10 vedno velja cena. Krasne otroške nogavice — 25, — 30 vedno višje ceno. Krasne dolake taline la. 70. II. 70. III. 1.10. IV. 1.20. Stojarski hlačice, imitacija usnja, zdaj 2.70. Najnajlepše ročnoši malo vse ditave, pol tučata zdaj — 72. Barvni perlini flanelli preje — 70, zdaj — 45. Tekoči tirolske plavne, grobe nit, 100 cm široko, preje 2.20, zdaj 1.50.

KAUFHAUS ZUR SÜDBAHN⁴
GRAPEC, Annenstrasse 68/10.

Vključi temi tako nizkim cenam dobi vsak kupec ki narodi cel 10. — praktični dodatek zastori, cel 20. — se posluje postopečno po porozetju. Kar ne dopade, se brez zadrtka izmenja. — Pros se na načinčni, jasni naslov.

Lovski paznik (Jagdaufseher)

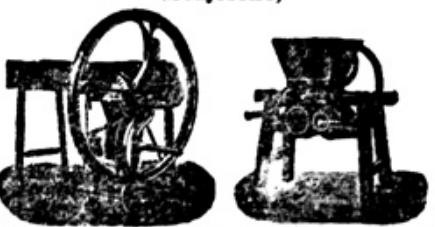
ki že par let, nastavljen in zapršen, služi, krepak in zdrav, se pri graščini Turniš pri Ptiju takoj sprejme, kamor so tudi naznana ali prošnje poslati.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentoem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takej razaga. Vaško pa same tudi sam oblati, vrati in spahati i. t. d.

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priprava najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-milne, za rezanje repe, rebler za kornzo, sesalnice za gujanico, trijerje, stroje za mahl, grablje za murvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheben) za murvo obratiati stroj za košnjo trave in žitja, najnovejše gleisderske sadne milne v kamenitih valčkih zacinjane hidravlične preje, preje za sadje in vino. (Org. Oberdruck Differenzial Hebelpresswerke) patent „Duchscher“, daje največ tekočine, se dobijo le pri meni. Angleške nože (Gusarhi), rezervne dele, prodaja manjšin na čas in garancijo. — Cenik zastoji in franko!

Dobro! Po ceni!

Nikel-remontoar ure . K 2.50
Amerik. Roskopf ure . 2.—
Švicarska Roskopf ure . 4.—
Z dvojnim mandeljem . 6.—
Prav o strebro, c. k. potc. . 7.—
Original Omega-ure . 18.—
Ura na pendelj, 20 cm . 7.—
Z budilico in slagverk . 10.—
Z godbo in slagverkom . 14.—
Šv. budilica in slagverk . 14.—
Šv. budilica, nikel, 19 cm v. . 2.—
Budilica, nikel, 19 cm v. . 2.—
Budilica, niklop, zastop. zvoni . 5.—

3 leta garancija. Izmenjava ali denar nazaj. Postopek po porozetju

= MAX BÖHNERL, DUNAJ =
IV. Margaretenstrasse 27. 27.

Urat, urad, zapis, ocenjevalec. Ustanovljena 1840. 638
Zahteva moj veliki emzik z nad 2000 slikami, katerega se vaskrovno zastavlja in franko posluje.

Dr. Richter-jev apoteke „zlati lez“

Vinogradniška zadruga

(Weinbaugenossenschaft),

r. z. z. neom. z. v

PTUJU

priporoča uljudno nakup v sodnih od 56 litrov naprej:

1908. haloška in zavrčka

natura vina
po ceni od K 32.— do K 50.—
pri hektolitru.

Sortna vina, cene po kakovosti in naturna vina prejšnjih letnikov najboljše in srednje kvalitete po pri-
444 mernih cenah.

Stiri tedne na poiskušnjo

in ogled razpoljaljam svoja kolesa (bicikle) proti povzetju. Deli koles čudovito ceno in dobro. Cenik s slikami franko!

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
v Štajerske Silicama.

Varnstva macka „Anker“ Liniment Caspici comp.

zadomestilo na

ankor-pain-expeller

je znano kot odstojajoča, izvrsna in boljša odstranjajoča sredstvo pri preljanju in. Dobri se v vseh spoteskah od 80 h, 1.40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva ne je poti na originalne steklenice v skaličah z načrto varstveno znakom „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jev apoteke „zlati lez“

v Pragi, Elisabetstr. 5. nov.

Razpoljila je vsak dan.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mestna

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
tno-hranilninem
wadu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
pedrušnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnihih od
8 - 12 ure.

Odbuje z
avst. ogerske
banke.

priporoča se gleda vsa-
kega med hranilnike zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posre-
vanje vsekoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovljeno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Veliko manufaktурно
trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in niskih cen najtopljejše.